

APŽVALGA

ŠLUPAS GRĮŽTA.

"Tėvynė" praneša, kad d-ras Šlupas jau grįžtas Amerikon. Ji išspausdino Šlupo laiską, kur paduodamos ir to grįžimo priežastis. Tautininkų diplomatas rašo:

"Pasilgęs visų be galo. Bet išiegos nėra. Mano kiti, kad reiktų Anglijon važiuoti, bet žuomi? Baigiu pinigų ir reikės skolinti iš Lietuvos komiteto..."

Vadinas, svarbiausia priežastis, tai stoka pinigų.

Mes senai jau sakėm, kad vidurinė sriovė turėtų savo atstovą atsaukti. Vistiek nieko nenuveikęs jis ir dabar grįžta namo.

MULKINTOJAI APIE MULKINTOJUS.

"Gana jau su mulkintojais!" šaukia kunigų organas "Draugas".

Tais "mulkintojais" jis vadina neprigulmingųjų katalikų kunigus. Sako:

"Amerikos lietuvių visuomenėje kaip seniau, taip ir dabar trunka visokio plauko mulkintojai, apgaudinėtojai. Bet tur but didesnių sąrlatanų ir niekų nerastum, kaip nežaizninkijos apaštalai. Tie apaštalai—tai paprastieji bambizos, pasivadinusieji 'kunigais'. Jie yra ne kas kitas, kaip didžiausi tamsuoliai ir nupuolę doroje sutvėrimai. Jie žino gana gerai, kad lietuviai darbininkai yra pamaldūs. Jie taip pat žino, kad lietuvių tarpe yra dar nemažas nuostimis nesuipratusi, neskaitytųjų gerų laikračių, nežinančių kas dedasi margam pasaulyje. Tokie nelaimingi žmonės sąrlatanams ir yra paakstinimas juos išnaudoti, daryti iš jų lengvą sau pragyvenimą."

Na, gerai. Daleiskime, kad neprigulmingi kunigai malkina tamsius žmones ir daro sau iš to lengvą pragyvenimą. Bet argi netaip pat daro Rymo katalikų kunigai? Juk jie kalba savo pasekėjams apie tą patį Vėliną, apie tą patį Dievą ir apie tą patį dangų; o už krikštą, už šliubus ir kitokius "patarnavimus" jie ima trigubai daugiau ir daro sau trigubai lengvesnį pragyvenimą, negu neprigulmingi kunigai. Taigi, ar jie netokie pat mulkintojai? Jie trigubai didesni mulkintojai!

"Draugas" vadina dar neprigulmingų katalikų kunigų "didžiausiais tamsuoliais ir nupuolusiais doroje sutvėrimais." Bet ar jis užmiršo apie savo bendrovės pirmininką kun. Ežerskį?

AR EIS ARKLIAI Į DANGŲ?

Šiomis dienomis laikraščiai paskelbė, kad pirmu syk savo istorijoje episkopų bažnyčia įvedė į savo ritualus pamaldas už arklius, kurie kencia karės laukuose.

Sitą nutarimą episkopų dviasikija padariusi prašant vienai turtingai New-Yorko poniai, kuri esanti gyvulių globojimo draugijos pirmininkė.

Keista, ar ne?

Kuomet žmonių kraujas bėga upeliais, kuomet tukstanciai moterų ir vaikų verkia žuvusių savo vyrų ir tėvų, kuomet susirūpinusi žmonija nebeisimka kaip ištraukus iš žemės užtektinai sau maisto, tai turtingos ponios liepia turtingiems vyskupams melstis už arklius.

Iki šiol pamaldos būdavo laikomos daugiausia su ta vilčia, kad jos palengvina numirusiems kelią į dangų.

Taigi klausimas kila: ar arkliai taipgi eis į dangų?

Gali-but, kad turtingos ponios tam tiki. Jeigu darbininkai tikisi dangų pasiekti, tai kodel arkliai negalėtų tenai keliauti? Juk arkliams tos ponios daugiau turi užuojautos ir meilės, negu darbo žmonėms. Darbininkams globoti draugijų jos neturi, o arkliams turi.

Bet ne visos ponios myli arklius. Kitos myli šunis, daiktus—kates. Kas bus, kada visos jos pareikalas pamaldų už mylimus savo keitukojus? Kas bus, kada visi jie pradės eiti į dangų?...

MOCKAUS BYLA VĖL ATIDĖTA.

Anglų laisvamanių organas "Truth Seeker" praneša, kad Mockaus byla vėl liko atidėta.

Kaip skaitytojai žino, Mockų įskundė lietuvių kunigai, liūdydami, kad savo prakalbose jis piktžodžiauja prieš Dievą. Connecticut valstijoje, kur jis buvo įskustas, yra da užsilikęs nuo kelių šimtų metų įstatymas, kuris tokį piktžodžiavimą draudžia. Taigi pasiremiant tuo įstatymu Mockus ir buvo patrauktas tieson.

Byla dabar jau atsidurė į augstesnį teismą ir kaltinamojo advokatas prašė ją atidėti, kad galėtų surinkti reikalingą apgynimui medžiagą. Ir jis tos medžiagos surinkęs taip daug, kad dabar jau pati prokuratura atidėjusi bylą ant toliaus.

POTERIAI PRIDARĖ DAUG BĖDOS.

Seimo poteriai pridarė klerikalams daug nesmagumo. Visa jų spauda dabar kupina aiškinimų, kodel tie poteriai buvo kalbami. Pamatė klerikalai, kad tais poteriais jie pastatė visą savo seimą ant juoko, ir pradėjo dabar teisintis, kad kitaip, girdi, nebuvę galima "katalikų jausmų" patenkinti.

Bet ką jau čia dabar gelbės tie pasiteisinimai. Vistiek jau žmonės pamatė, kad klerikalams tik poteriaut, o ne visuomenės reikalus svarstyti.

TAUTININKAI TARIASI LEIST DIENRAŠTĮ.

"Lietuva" praneša, kad Chicagoj tautininkai sumanė leisti savo srovės dienraštį. Kadangi naujam laikraščiui įkurti reikėtų daug pinigų, tai nutarta kokiąsąvairtraštį paversti dienraščiu. Tuo tikslu užvesta tarybos su pacia "Lietuva" ir—

"Lietuvos" leidėjai, kuomet jiems visų dalykų perstatyta, sutiko prie dienraščio prisidėti su visa savo spaustuve ir pakeisti "Lietuvą" į dienraštį, jeigu bus surinkta užtektinai pinigų, kad galima būtų dirbti didžiulį presą dieninio laikraščio spausdinimui ir padengti mui tokio dienraščio iškaščių nors per pusę metų iškalno."

Nors "Lietuva" sako, kad sitas sumanymas gimęs be jos leidėjų žinios, bet iš šalių žiūrint išrodo, kad visas tas sumanymas, tai tik gudrus "skymas", iškisti "Lietuvos" spaustuve.

Kitaipt sunku suprasti, kam tautininkams dienraštis būtų reikalingas? Jų srovė visai neskaitytina ir kas diena eina vis menkyn. Vieną dienraštį jie turėjo, bet negalėjo išlaikyti. Aišku, kad jų dienraščiui nėra dirvos.

Kas buvo Karolius Marksas

Gegužės 5 d. šįmet sueina lygiai 100 metų kaip gimė didis darbininkų mokytojas ir mislinčius Karolius Marksas.

Sitoms sukaktuvėms paminėti viso pasaulio socialistai rengs mitingus, prakalbas ir paskaitas. Lietuviai darbininkai taipgi ne vieną vietą šitas sukaktuvės apvaikšios.

Markso vardas yra pargarsėjęs visam pasaulyje. Vargiai rastum šiandien tokių žmonių, kurie nebutų apie jį girdėję. Tačiau kas Marksas buvo, retai kas žino. Taigi paduosime čia apie jį nors trumpų žinių.

Karolius Marksas, kuris originaliai rašosi Karl Heinrich Marx, gimė 5 gegužės, 1818 metų, Pareinio Prusijoje. Jo tėvas buvo advokatas, kilęs iš žydų, bet 1824 metųose priėmęs su visa šeimyna protestonų tikėjimą.

Jaunas Karolius visų pirmą pabaigė gimtinio savo miesto mokyklą, o paskui Bonno ir Berlyno universitetus. Jisai mokinosi teisių, istorijos ir filosofijos. Mokslo pabaigė 1841 metais su filosofijos daktaro laipsniu.

Kadangi jau studentu būdamas Marksas pasižymėjo nepaprastu proto šviesumu, tai pabaigus jam mokslą jis tuojau buvo paskirtas Bonno universiteto lektorium. Tačiau revoliucinei jo dvasiai universiteto darbas nepatiko ir jis užėmė redaktoriaus vietą prie pažangaus laikraščio "Rheinische Zeitung", apie kurį buvo susispietus radikale Pareinės buržuazija. Tačiau neligai tas laikraštis gyvavo. Spalių mėnesy, 1842 metų Marksas liko jo redaktorium, o 1843 metų pavasary cenzura jį jau uždarė.

Tų pačių metų vasarą Marksas apsigėdė. Jis pamėnė augsto valdininko dukterį, Jenny von Westphalen, su kuria, nežiūrint visų gyvenimo audrų, išgyveno visą amžių.

Tuo laiku Francijoje ir Anglijoje buvo prasidėjęs taip vadinamas socialistų utopinių (svajotųjų) judėjimas. Apie šitą utopinį socializmą buvo jau kartas nuo karto ir minėtoji "Rheinische Zeitung" rašoma. Marksas su ta idėja nesutikdavo, tačiau ir nekritikuodavo jos, pakol nuodugnai jos neišstudijavo. Tuo tikslu jisai 1843 metų rudenį leidosi į Paryžių, kur šitas judėjimas tuomet buvo pasiekęs aukščiausio intelektualio laipsnio.

Paryžiuje Marksas buvo pradėjęs redaguoti su pargarsėjusiu tuomet literat Arnoldu Ruge vokiečių—francūzų metraštį ("Deutsch-franzoesische Jahrbuecher"), kurio del pinigų stokos tik vienas numeris teišėjo. Tame numery tečiaus tilpo jau du Markso straipsniai, kuriuose aštriai buvo kritikuojama utopistinė nūkių pažiūros į žydų klaušimą ir Hegelio filosofiją apie įstatymus. Marksas nurodė, kad žmonės pasiūlyti gali vien tik per revoliuciją, ir kad toji revoliucija turės kilti visur, kur tik fabrikų darbas sutvers stiprų proletariatą. Tikrai proletariatas gali tikrai kovoti su viešpataujančia klesia, pasakė Marksas. Ir jisai tuomet pabriežė, kad pirmutinė politinė revoliucija bus Francijoje, paskui sekis Vokietija ir kitos Europos šalys.

Paryžiuje Marksas susipažino su Friedrichu Engel-

su, kuris buvo parašęs du straipsnius į augščiau minėtąjį "Metraštį".

Engelsas buvo turtingo bodelnos fabrikanto sunus, gimęs Barmene 1820 m. Nors tėvas norėjo, kad jį Fritzas mokintųsi komercijos, bet šis turėjo didesnį patraukimą prie filosofijos, ir visas į tą mokslą pasinėrė. Atlikęs Berlyne kariūmenės pareigas, jaunas Engelsas išvažiavo Anglijon, kur jo tėvo firma turėjo fabriką, ir tenai susipažino su oweniečių ir chartistų judėjimu, o taipgi ir su vokiečių komunistais. Jis pradėjo studijuoti tenai ekonomiją ir susipažino su klesų kova.

Kuomet 1844 m. Engelsas atvyko Paryžiu ir atsilankė pas Marką, tai pasirodė, kad judviejų nuomonės sutinka visuose teorijos klausimuose. Nuo šito atsilankymo ir prasidėjo tarp judviejų didelis draugiškumas, bendradarbiavimas ir nuomonėmis dalinimasis.

Gyvendamas Paryžiuje Marksas pradėjo sandarbininkauti prie vokiečių laikraščio "Vorwaerts", kuris turėjo didelę įtaką ir revoliucinį judėjimą Vokietijoje. Tas labai nepatiko vokiečių valdžiai ir ji pareikalavo, kad francūzų valdžia Marką išvytų. Ir tuojau veik visas to žurnalo štabas gavo įsakymą iš Francūzijos išsikraustyti.

Marksas išvažiavo Belgijon ir apsigyveno Briusely, kur neužilgo atvyko pas jį ir Engelsas. Briusely jisai išleido stambų veikalą vardu "La Misere de la philosophie" (Filozofijos skurdas), kame jisai į dulkės sumušė utopinio Proudhono mokslą ir pripardė, kad tokiais vaistais, kaip Proudhonas siulo, visuomenės tvarkos nepagerinsi. Šita Markso knyga jau parodė nepaprastą jo nuosakumą ir politinės ekonomijos pažinimą.

Briusely gyvendamas Marksas su Engelsu parašė ir daugiau veikalų, kritikuodami Vokietijos radikalių ir socialistų utopinių literatūrą.

Briusely Marksas su Engelsu susipažino arčiau su socialistiniu darbininkų klesos judėjimu. Jie suorganizavo vokiečių darbininkų draugiją ir įsteigė sąjauvitraštį "Bruesseller deutsche Zeitung", o pagalios įstojo ir vokiečių komunistų organizacijon, kuri vadinosi "Teisingųjų Lyga." Buvo tai slapta organizacija, bet turėjo jau tarptautinį pobūdį, nes skyrių turėjo Londone, Paryžiuje ir keliuose Šveicarijos miestuose. Mat darbininkuose ir tuomet jau buvo suprantama, kad kapitalas yra tarptautinis, todėl ir kova su juo turi būti tarptautinė. Bet darbininkai tuomet da nežinojo kapitalo ypatybių ir jo istorinės misijos. Daugeliui jų rodėsi, kad didžiausias darbininkų priešas yra mašinų, nes jos atima iš jų darbą. Todėl jie labai tankiai sukilė tas mašinas sudaulyti. Kaip rodos, tai tuo tikslu ir ta "Teisingųjų Lyga" buvo susitvėrus. Bet kuomet prisidėjo prie jos Markas ir Engelsas, jos tikslas buvo pakeistas ir ji pasivadinuot "Komunistų Lyga." Nuo to laiko ji buvo jau ne suokabliu, bet darbininkų apšvietos ir propagandos organizacija.

Sitai organizacijai Markas su Engelsu parašė vokiečių kalboj "Komunistų Manifestą" (Manifest der Kommunisten), kur aiškiai buvo išdėstyti klesų kovos pamatai ir parodyta kelias, kuriuo privalo eiti proletariatas.

Iš pradžių šitas manifestas buvo skiriamas vien tik vokiečių darbininkams. Bet tarptautinis Komunistų Lygos kongresas Londone 1847 metais paskyrė Marką su Engelsu prirengti spaudai pilną teorinį ir praktinį partijos programą. Turėdami Komunistų Manifestą jau parašytą vokiečių kalboj, Marksas su Engelsu peržiūrėjo jį ir šitą pataisė, taip kad jis tiktų kiekvienos šalies darbininkams, nusiuntė rankraštį į Londoną spausdinti. Po tam jis buvo išverstas į francūzų, anglų, danų, lenkų ir kitas kalbas.

Vos tik manifestas išėjo iš spaudos, kaip vasario mėnesy 1848 metų Francūzijoje kilo revoliucija. Paryžiaudarbininkai paėmė valdžią ir savo rankas ir Marksas tuojau leidosi į tą revoliucijos sukūrį.

Po francūzų revoliucijos intaka, "užgiedoję raudonas gaidys" ir Vokietijoje apie kurį Marksas buvo pranašavęs. Prasidėjus revoliuciniam judėjimui vokiečių žemėje, Marksas sugrįžo savo tėvynėn ir kartu su Engelsu įsteigė Koelne dienraštį "Neue rheinische Zeitung", kurio vyriausiu redaktorium buvo pat Marksas. Jiedu tuojau užėmė aiškiai revoliucinę poziciją ir pradėjo aštriai kritikuoti vidurinės klesos demokratines partijas, kurios savo pataikavimo politika trukdė revoliucijos išsivertimui. Kuomet 1848 metų lapkričio mėnesy Prusijos karalius išvaikė parlamentą, Marksas su savo draugais patarė žmonėms neme kėti valdžiai mokesčių ir organizuoti ginkluotą sukilimą. Valdžia tuomet paskelbė karės stovį, uždarė Markso laikraštį ir jį patį areštavo, kaltindama valstybės išdavimu. Prisaikintųjų suolais, susidedąs iš smulkiosios buržuazijos, vienbalsiai Marką įsteisino, bet 1848 metų gegužės mėnesy valdžia jį ištrėmė iš Prusų žemes.

Išleidęs visą savo turimą laikraščio reikalams ir neturėdamas veik nei skatiko prie kuno, Marksas nulemė vėl grįžti Paryžiu. Bet reakcija ir tenai paėmė viršų.

Išguitas iš gimtinio savo krašto ir radęs uždarąs bandymas pasiūsuoti iš po viešpataujančios turčios klesos likos skaudžiai sumuštas. Francūzijos buržuazija paskandino Paryžiaus komuną kraujuose. Vokietijos policija taipgi išgaudė "didvyris." Marksas gi parodė, kad sitoks istorijos supratimas yra klaidingas. Jisai prirodė, jog viskas, kas tik visuomenės gyvenime darosi, tai darosi ir del kovos už buvį. Jisai įvedė taip vadinamą "materialistiską istorijos supratimą."

Jisai parodė būdą, kaip reikia tyrinėti, kad suradus tikrą kokią nors atsitikimo priežastį. Tas būdas yra taip tikslas, kad jo prisilaikydami klesai, tai tik patvirtinimas jo mokslo. Jis žinojo, kad ateitis priguli darbininkų

klesai ir kad anksčiau ar vėliau jie turės muiš laimėti.

Nepaisydamas skaudžių likimo smugių, Marksas visą laiką tyrinėjo gyvenimą ir rašė. Neužilgo jis išleido vokiečių kalboj veikalą vardu "Zur Kritik der politischen Oekonomie" (Prie politinės ekonomijos kritikos). Tai buvo pirmutinė dalis jo raštų, kuriais jis plenavo padengti visą politinės ekonomijos dirva. Bet vėliau Marksas pastebėjo, kad surinkta ir sutvarkyta jo medžiaga dar neatsakys pilnai į klausimą, kad reikia pridėti dar daug smulkmenų. Taigi jis permainė pirmutinį planą ir pradėjo rašyti savo veikalą antgalviu "Das Kapital" (Kapitalas).

Ir Marksas neklydo. Jis la nepabaigė savo darbo, kaip Europos proletariatas jau atsigaivo ir pradėjo organizuoti savo įiegas naujai kovai su viešpataujančiomis klesomis. 1864 metais Londone įsikūrė Tarptautinė Darbininkų Draugija ir faktinai Marksas liko jos tarybos galva. Jos tikslas buvo suvienyti į vieną organizaciją visą Europos r Amerikos kariaujančių proletariatą.

Iš pradžių Tarptautinės reikalai ejo gana švelniai. Marksas jau buvo daugiau nokytojum, negu agitatorium. Pirmon vieton jisai pastatė darbininkų apšvietą, unijizmą, darbo dieną ir kooperaciją. Jis nesiskubino su kraštutinėmis rezoliucijomis, bet teikė savo patarimus tokioj formoj, kad juos galėtų priimti ir daugiau atsilikusių vietų darbininkai. Marksas nesakė, kad prie "pašūjų minių" mums aiktis nereikia. Jisai stengėsi prieiti prie visų minių ir apšviesti jas.

Bet kilusi tuo tarpu francūzų-prusų karė, Paryžiaus komunos klausimas, anarchistiška Bakunino agitacija ir kiti dalykai sukėlė proletariato tarpe tokių vaidus, kad jaunutė Tarptautinė žlugo.

Tarptautinei pauris, K. Marksas vėl pasinėrė į mokslinį darbą. Tačiau ligos ir kitos kliūtys neleido Marksui savo raštus pabaigti. Kovo 14 d., 1883 m., naujiškai rado jį prie raštstalo užmigusį amžinu miegu.

Jo draugas Engelsas tuomet surinko jo raštus ir parėdė antrąjį ir trečiąjį "Kapitalo" tomus.

Tai tokia Markso biograija.

Dabar reikia da pasakyti keliatą žodžių apie jo mokslą.

Marksas padarė didelę revoliuciją visuomenės moksloose. Pirmą buvo mokinama taip: jeigu ponas N. yra labai turtingas, tai tuos turtus jam Dievas davė. Bet Marksas prirodė, kad jeigu tas N. turtingas, tai tuos turtus jisai susidėjo iš kitų skriaudaus.

Pirma buvo manoma, kad įvairūs nuotikiai žmonių istorijoje atsitinka delto, kad "taip Dievas nori" (sumuštas. Francūzijos buržuazija paskandino Paryžiaus komuną kraujuose. Vokietijos policija taipgi išgaudė "didvyris." Marksas gi parodė, kad sitoks istorijos supratimas yra klaidingas. Jisai prirodė, jog viskas, kas tik visuomenės gyvenime darosi, tai darosi ir del kovos už buvį. Jisai įvedė taip vadinamą "materialistiską istorijos supratimą."

Jisai parodė būdą, kaip reikia tyrinėti, kad suradus tikrą kokią nors atsitikimo priežastį. Tas būdas yra taip tikslas, kad jo prisilaikydami klesai, tai tik patvirtinimas jo mokslo. Jis žinojo, kad ateitis priguli darbininkų

Skaitytojų Klausimai

Klausimas:

Gerbiamoji Redakcija: Meldžiū man atsakyti ar yra pasaulyje tautos, kurios ar kuri savo kalboj nevarotų kitų tautų žodžių? Ar anglų kalba yra turtingiausia kalba, ar ir joje taipgi yra daug kitų tautų žodžių?

Atsakymas:

Jokia civilizuotų tautų negali savo kalboj pavadinti visų tų daiktų, kurie išblaskyti po visą pasaulį; daugeliui tų daiktų, patyrė apie juos nuo kitų tautų, negalime duoti savos kalbos užvardijimo, prisieina vadinai taip, kaip kitos tautos juos vadiną. Be svetimų tautų žodžių gal da gali apsielti Afrikos laukinės gentys, ypač beždžionės.

Anglo-sakų kalba yra ne turtingiausia, bet bediniausia savais originaliais žodžiais. Del aiškumo privedame čia pavyzdį. Juodesnėmis raidėmis sekanciam tekste atspausdinti žodžiai yra svetimų anglams tautų kalbos žodžiai:

We find the function of such an official defined in the act. He is to be a legally qualified medical practitioner of skill and experience, to inspect and report periodically on sanitary condition of town or district; to ascertain the existance of diseases, more especially, and to point out the existance of any nuisances or other local causes which are likely to act.

Klausimas:

Gerbiamoji Redakcija: Meldžiū man paaiškinti, kokią mes turime naudą iš to, kad statome bažnyčias, užlaikome kunigus ir jų gspadinės?

Kokia nauda žmogui iš poterių ir pirkimo misijų?

Prieš neseniai aš buvau akiai tikinčių kunigų pasakojimams, bet gyvenimo bėgis su savo margais nuotikiais pagimdė manyje abejingumą kas link tų kunigų juos skelbiamų "teisybių". Kada anais metais "Keleivis" pareikalavo iš kunigų, kad jie prirodytų, kur yra pekla, jie į tai atsakė: prirodykite, kad jos nėra, tai aš visai suabejojau apie religijos neklaidingumą. Žinau, kad nesamo daikto niekas parodyt negali, tai kaip kunigai gali sakyti, kad čia-va yra tas ir tas, kada nieko nėra.

Bažnyčios zakristijonas.

Atsakymas:

Iš statymo bažnyčių parapijos Amerikoje turi didelę moralę ir materialę sau skriaudą; pasistatę bažnyčią jie leidžia kunigijai naikinti žmonėse sveiką prigimtą samonę fanatizuojant juos tam-tikrom sutaistyto mis pasakomis, kurias vadiną religija. Tam tikslui ir užlaikomi kunigai, o jiems ir gspadinės.

Poteriai žmogui tiek reiškia, kiek katinui murmėjimas; sėdint bažnyčioje be jokio fiziško ar protiško užsiėmimo, greit nusibostu, nuobodumui prasalinti ir išgalvoti poteriai. Mišių pirkimas, aišku kam neša naudą. Jeigu jų nereikėtų pas kuikas tik visuomenės gyvenime darosi, tai darosi ir del kovos už buvį. Jisai įvedė taip vadinamą "materialistiską istorijos supratimą."

Jisai parodė būdą, kaip reikia tyrinėti, kad suradus tikrą kokią nors atsitikimo priežastį. Tas būdas yra taip tikslas, kad jo prisilaikydami klesai, tai tik patvirtinimas jo mokslo. Jis žinojo, kad ateitis priguli darbininkų

Kas nieko nevelkia
Te niekas nepelkia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

GARY, IND.

Reakcionieriai darbuojasi
savo dienos sulbuke.

Musiškis vietos lietuvių
parapijos klebonas apgarsino
savo parapijonams, kad
14 d. balandžio bus prakalbos
delei išaiškinimo "iš kur
atsirado cecilikai!"

Sitą klerikalams be galo
svarbų klausimą išaiškinti
atvažiuo žinomas jų klaidas
"sociologas", savo
melais ir šmeižimais atsižymėjęs
AL. Račkus.

Tasai arogantas pasirodė
ant pagrindų, pirmiausiai
užreikė: "Kurie čionai randa
dasi cecilikai, tai jiems bus
labai karšta... Gaila, kad ne
perspėjau zakristijoną, i-
dant pridėti ant sėdynių
ledo..." Jau iš to jo sakinių
nesunku yra spręsti apie to
gaivalo išmintingumą. Jis
žino jau kur katra susirinkusių
parapijonų atsisės, katrais
jų yra tuo "ceciliku", kad jam
ant sėdynės ledo padėjus. Matyt,
tas blozinas jaučia, jog kiekvienam
bent kiek mastančiam žmogui
reikia iš gėdos kaisti, klausiant
šito nepraustaburnio plauskimo,
tai ir apie ledą jis kalba. Jeigu
istikrųjų tokiose prakalbose kam
nors yra reikalingas ledas, tai
vispirmiausiai pačiam Račkui
reikėtų didelių didelių smūgų
ant galvos privesti, nes klausant
jo blyvyzgojų, taip ir manai, kad
sugrįžęs iš karčemos apsvaigėlis,
kuriam būtina reikia prasiblaivyti.

Kad tam žmoguiuistikrųjų
mažai žinios yra galvoje, tatau
aiškiai parodo ir visa jo kalba.
Pradeda apie vieną, šoka ant kito,
savo judėjimais norėtų pamėgdžioti
pagarsėjusį Amerikos blozną
Billy Sunday, tik ir tame pasirodo
nevykusia karikatūra, ir taip
blaškosi, mėtosi, kai bruknių
apsiėdęs. Žiurint į jį parapijonams
istikrųjų gali akys iš gėdos kaisti,
kad toks bloznas nevos "tikėjimą
gina", gi rimtesniai žmogui tik
ironiškas nusišypojimas slankioja
veidu, matant, kokiomis "spėkomis"
reakcionieriai-klerikalai bando
nuveikti darbininkų judėjimą.

Tokio atsiprašant kalbėtojaus
"argumentus" kartoti nematau
čia reikalo, viena, kad karčeminės
blyvyzgos spaudoje nėra lestinos,
antra, kas klausėsi, tam buvo
labai aišku, kaip tasai socialistų,
jo žodžiais tariant, "ceciliku" spirginto-
jas pats save susimūšdavo
savais vieni kitiems griežtai
priesteraujančiais "argumentais",
o ant galo tiek supainiojo
vargšui siūlia, kad visiškai
susimaišė ir nebežinojo ką
toliaus sakyti.

Po "prakalbai" buvo paduota
kelias klausimų. Pirmas tu
klausimų buvo "Ar kapitalistai
remia laisvamanybę, ar bažnyčias?"
Račkus negalėdamas kitaip
klausimą atmušti, pasakė, kad
gal kitas bažnyčias kapitalas
ir remia, tik ne katalikų.
Račkui tuojuos priimta, kad
Illinois Steel Co. firma Gary,
Ind. lietuvių katalikų bažnyčios
reikalams yra davusi net 10,000.00
dolerių. Tada Račkus šaukia:
"A, jus cecilikai, norite, kad
jums tuos pinigų būtų atidavę..."
Tas taipgi parodo, kiek yra
galima rimtai su Račkum kalbėti.
Kad klausimo padavėjas užreikė,
jog jis nėra netik "ceciliku", bet
ir prie socialistų nepriklausęs,
Račkus pradeda blaškytis ir sako,
kad "kompanija gal davusi del
savo politiško išrokavimo..." Su-

prantama, kad kapitalas remia
bažnyčias ne del ko kita, vien
tik del politiško išrokavimo,
del palaikymo darbo žmonių
tamsybėje ir per tai vergijoje.
Tai jau aišku kai diena.

Ten buvęs, viską girdėjęs.

BROOKLYN, N. Y.

Mūsų politikos ir kultūros
darbai.

Balandžio 13 d. čionai buvo
Jono Butėno parengtas koncertas.
Koncertas pavyko gerai, tik "Visuotinis
Brooklyno Choras" vedamas
p. Simkaus taip uždainavo,
kad ir pats vedėjas nuo piano
pašokęs pabėgo nuo scenos.

Balandžio 20 d. buvo LSS.
19 kuopos parengtas vakarelis.
Kalbėjo d. J. Sukys iš Philadelphia.
Jis atpasakojo dabartinį sunkų
Sąjungos padėjimą. Po prakalbų
buvo dainos, monologai ir deklamacijos,
o ant galo šokiai. Žmonių buvo
nemažai ir kuopai, rodosi, liks
kiek ir peino.

Tą pačią dieną buvo šv. Jurgio
draugijos 25 metų sukaktuvio
apvaikščiėjimas. Apvaikščiėjime
dalyvavo kelios draugijos.

Balandžio 21 d. buvo LSS.
52 kuopos parengtas vakaras.
"Statė scenoje veikalus: "Ekspropriatorius" ir "Vienas
iš mūsų tur apsviestis." Abu
veikalus sulosta gana gerai.
Žmonių tečiaus buvo mažai
ir kuopai gali but nedateklūs.

Žuvo LSS. 19 kp. narys.

Balandžio 19 d. patiko nelaimė
LSS. 19 kuopos nariui J. Jokubynai.
Jam bevažiavanti motorėliu, teko
susidurti su automobilium. Nu-
laužta koja ir perskelta galva,
jis da buvo nugabentas į ligonbū-
tį, kur 20 d. balandžio, 6 val.
vakare pasimire.

Nelaimingo draugo kunas 23 d.
bal. likosi draugų ir pažįstamųjų
palydėtas į amžiną pasilį. Draugai
prieteliai žuvusiam draugui
suaukavė daug gražių vainikų.
Vainikai buvo nuo LSS. 19 kuopos,
su užrašu SOCIALIST PARTY, išsiutu
draugės Sadauskienės; antras su
užrašu NUO LSS. 19 KUOPOS DRAUGŲ,
kurį nupirko kuopiečiai už savo
sudėtus pinigus; trečias nuo LMPs.
1 kuopos ir daug kitų su įvairiais
draugiškos meilės žodžiais.

Vėlionį išlydint susirinko daug
katalikų pažūrėti, kaip socialistai
lydės savo draugę į krematoriją
sudeginimui. Jiems, mat, tas
vra begalo keista ir baisu. Nulydėjo
apie 160 draugų. Krematorijoj d.
Saltis pasakė atsiveikimui prakalbą
ir dusyk sugrįžinta Marsalietė,
priimant vėlionio kuną krematorijon
ir dedant į žydinį.

Vėlionis paliko moterį, seserį,
tėvus ir du brolius Lietuvoje,
taipgi seserį ir vieną brolių Amerikoje.

Paėjo iš Suvalkų rėdybos regis
iš Dzūkijos. Lai buna jam lengvas
pasilys po sunkių gyvenimo kovų.

Seiniškis.

TOLEDO, OHIO

Nelemtas darbas.

Atsilankius čia buvusiai "Motery
Balso" redaktorei, draugei Petrikienei
ir pasakojau prakalbą, kas pas mus
Toledos lietuvių nėra da paprastu
dalyku, mūsų viešame gyvenime
pradėjo apsiereikšti lig ir subruzdimas.
Tuliems dviems mūsų "filozofams"
drėgės Petrikienės prakalba nepatiko,
turbūt del to, kad kalbėjoja ragino
šviestis, o jiems dviem resto-

DAYTON, OHIO.

Lietuvių parapijonų vargai.

Lietuvių šv. Kryžiaus parapija
turėjo čia jau prieš dvyliką metų
pasistatiusi sau bažnyčią. Bažnyčia
kartu su žeme parapijai kainavo
virš 10,000 dolerių grynais pinigais,
neskaitant kuno užlaikymui išleistų
šv. deito savo nusamdytos svetainės
jie neužleidžia, o mūsų prakalbų
sirengėjai turi jau ir kalbėtoją K. Rutkų
iš Detroito atvykusį. Svetainės
savininkas tad davė tame name
ruimelį, kur mūsų prakalbos ir atsi-
bavo. Iš tų prakalbų jokio rezultato
nebuvo, nes apvilni susirinkę žmonės
išsiskirstė ir iš viso pasiliko 8
suaugusių ir 8 mažų vaikų.

Sitokių neapgalvotų pasiryžimų
atgriežti savo nepasitenkinimą,
ne naudą, bet moralę blėjęs mūsų
bustanties žmonių parlarė. Tai
nelemtas darbas.

Iki šiol čionai darbininkas
judėjimas buvo labai silpnas;
sunkių darbų darbininkais daugiausiai
yra ateiviai. Daugelis lietuvių
išsikrie gyvendami ir neturėdami
artimesnių tarp savęs ryšių,
negali sudaryti jokio gyvesnio
judėjimo. Tiesa, yra čia jau dvi
lietuvių kuopelės, butent LSS. ir
SLA., bet jos mažai ką veikia.
Dabar, mat, jau pradeda parengę
prakalbas socialistai, tai ir SLA.
kuopos var-dų parengę Rutkui
prakalbą minėti du "vyrai." Tas
butų gera, jei rengtų ne tuo
nelemtu tikslu ir kad tuo savo
surengimu nebūtų nors sau sarmatos
pridarę. Na, tiek to. Gana, kad
visgi Toledos lietuvių jau pamažu
pradeda krutėti.

J. S. S.

Griciaus tokius pamokinius,
už kuriuos prisiejo atsidurti ir
teisme, ir bausmės užmokėti. Kun.
Cibulskiui agituoju, tie vargšai
aptemdinti žmonelės rengiasi
tvert naują parapiją, nes senos
vardu negali naudotis.

Paisant darbo žmonių ge-
rovės ir nelinkint jiems to paties
sulaukti ateityje, ko dabar yra
sulaukę, visgi norėtume pasakyti:
Broliai pagalkvokit, kur link einate!
Nejaugi be tų naščių negalite
apsieiti? Školinkai visgi neduos
ramumo, o ir naujos parapijos
reikalams reikiš naujų skolų daryti.
Kokia iš visa to nauda? Jokios.
Skriaudų gi, kaip darbininkų
klesos žmonėms, klerikalų tamsi
politika nėra begales.

TOLEDO, OHIO.

Grazus parengimėlis.

Balandžio 14 d. čionai turėjo
įvykti didelės rengiamos SLA.
kuopos prakalbos, tačiau delei
tulių nesupratimų svetainės reikale,
priešio pasitenkinti svetainės
savininko paskirtu nedideliu
kambariu, kur nedaug žmonių
galėjo sutilpti.

Kalbėtojų buvo d. Andrulevičius
iš Pittstono. Jo prakalba visus
susirinkusius užganėdino, išskyrus
vieną tamsų, niekad neišsipa-
gariojantį kataliką, kurio pasielgimu
pasipiktinusi publika liepė iš
svetainės lauk išmesti. Girtai praš-
linus, prakalbos užsibaigė
graziai, ir žmonės išsinešė
labai gerų įspūdžių. Po prakalbų
buvo linksmi šokiai.

Jeigu čia būtų galima gauti
atsakanti svetainę ir tankiau
rengti prakalbas, tai galima
sakyti čionai lietuviai gyvai
pradėtų progresuoti. Bet svetainė
čia paprastai ant saliuų, einant
į jas reikia eiti per saliuų; neiš-
kinant kiekvienam gali buti
aišku, kaip tas kelias einantiems
į prakalbas žmonėms yra netikęs.
Antra, ir su kalbėtojais čia
gana sunku, nes iš kitur kalbė-
tojų labai neparanku privažiuoti.

Lietuvių čia gyvena apie 80
šeimynų, visi suaugę vyrai dirba
anglių kasyklose. Paprastai
žmonės nors klerikalizmo ir
nesudaryti, bet visgi didelę jų
didžiumą gana tamsūs žmonelės;
apsiėsiest jiems nebuvo ir kol-
kas vis da nėra progos.

Balandžio 21 d. vėl buvo
surengtos prakalbos, atsibuvusios
Fr. Kumsio svetainėje. Kalbėjo d.
J. A. Antanaitis apie darbininkų
padėjimą ir organizacijos reika-
lingumą. Taipgi kalbėjo d. V. K.
Genys. Deklamavo p-lė O. Rakauskaitė.
Prakalbos pasiliko su geromis
pasekmėmis, nes susitvėrė LSS.
kuopa iš 9 narių ir išrinkta
valdyba.

Kadangi ta diena buvo labai
netikęs oras, tai žmonių į
prakalbas susirinko nedaug,
bet visgi padaryta geras žingsnis
pirmyn. Tas parodo, kad throopiečiai
lietuvių jau pradeda blaivai
protauti ir suprasti savo darbininkiškus
reikalus. Tas pagirtina ir linkėtina,
kad pradėtas geras darbas atneštų
kuogeriausių vaisių.

Naujai susitvėrusi kuopelė
nutarė parengti toj pačioj svetainėj
Pirmosios Gegužės apvaikščiėjimą,
kad išaiškinus mūsų brolius darbi-
ninkams, ką toji viso pasaulio
darbininkų švenčiama diena jiems
reikia. Apvaikščiėjimas atsisbus
1 d. gegužės, svetainėj po nr. 101
Boulevard gatvės. Ketina buti
geri kalbėtojai. Taigi žengiamo
pirmyn.

Mainerys.

NAUJA LIGA.

Patarlė sako, kad nieko naujo
nėra pasauly, tačiau tokis užreikšimas
medicinos moksle skaitomas nesamone.
Kune kas diena girdime pranešimus
apie kokius nors naujus išrastas
budus vienai ar kitai ligai gydyti,
arba apie atidengimą kokios naujos
iki šiol da nebuvusios medicinos
žinioje bakterijos, pagaminančios
ligą. Tiesa, pastebėta organizme
kokia nauja liga gali buti visai
ne nauja; ji galėjo buti nuo pat
užgimimo, galėjo buti paveldėta
nuo tėvų, o tėvai ją paveldėjo
nuo savo tėvų — tokias ligas
vadinama chroniškoms ligomis;
tik ir chroniškoms ligoms dažnai
buna nepastebimos, pakol tam-
tikros aplinkybės nelėdžia jom
apsireikšti. Dažnai tokios nepastebimos
ligos buna priežastis kitų jau
žinomų ligų, kurios tokiu būdu
pirmasias savimi užden-
gia ir delto kiekvienos kad jau ir
istirtos ligos tirinėjimas
medicinos moksle gali neturėti
galo.

Kartais gydytojais, chirurgais
ir bakteriologais, betirindami
jau žinomas ligas, atidengia
naujas tos ligos priežastis,
kurias ištyrę randa, kad jos
pačios yra ligomis. Ligos
organizme dažniausiai atsiranda
delei keitimosi gyvenimo sąlygų.
Kaip nežinome, kokios gyvenimo
sąlygos atsiradimo rytoj, taip
negalima žinoti, kokias naujas
ligas tos sąlygos gali atnešti.

Nepaprastiausia gydyto-
jams liga prieš neseniai pastebėta
pas žmones, yra taip vadinamas
"subatinis paralyzius". Liga
likos taip pavadinata del to, kad ji
paprastai apsiereikia po "sub-
batiųjų išsigerimų". Tiesa,
tos ligos apsiereikšimus galima
pastebėti netik po subbatių,
bet ir po kiekvienai tai dienai,
kuria asmuo praleidžia smuklėje,
niekad negalėdamas numušinti
savo troškuli. Kad troškuli be-
maksinant, galva pasidaro
persunki, kad ja sprandas
galėtų atlaikyti, tai toks asmuo
paprastai sudrimba ten, kur
sėdėjo, pasideda savo sunkią
galvą ant rankų ir gardžiai
užmiega. Po ilgai valandai
nubudęs, jaučia kad galva
pasidaro lengvesnė, bet užtai
jei ne abi, tai bent viena ranka
pasidaro nepakeliamai sunki,
be jausmo, formaliskai numi-
rus.

Mokslas sako, kad toji liga
atsiranda iš tos priežasties,
kad padėjus apsvaiginta ir
delto mažai nuvokiančią galvą
ant rankų, pripaustaus gislas,
neišiojancias į visas kuno dalis
gaivinančią kraują, tas kraujo
tekėjimas rankoj liekasi sulauki-
tas. Negirtas žmogus nors ir
sitokiame padėjime užmiega,
tai visgi pajunta tam tikrą
skausmą rankoje delei sulaukytos
kraujo cirkuliacijos, jis pakelia
galvą, patrina ranką ir savo
pagalvį permaitina. Girtas
tečiaus nenuvokia savo organizmo
reikalavimų, miega kai negyvas.
Prispaustos gislos galų-gale
perkeičia kune kraujo bėgį:
cirkuliuoja pasidaro sau naujas
vėžias, paliekant ranką be
aplankymo, tarsi ji butų nukirsta.
Ranka faktiskai numirsta. Pastebėjęs
tai miegalis gali trinti ją,
gali kasytis pakaušį, bet tuomi
negali jis atvesti cirkuliacijos
kraujo į paprastą senas vėžias.
Tik smarkus kuno judėjimas
ir šilti saulės spinduliai gali
numarinta ranką atgaivinti.

Išdirbėjai Anglijos Rūbės Tur-
kiskų ir Egiptiškų Cigaretų Pasaulu.

Žmogus ar masina

Taip, beabejonės, gauna. Bet ar gali žmogus neatbukt, atlikdamas dieną iš dienos, metai į metus keturis-kartus didesni, visai mechaniską darbą prie aštrios nuolatinės, galima pasakyti — katarginės priežiūros? Nėra ir kalbos, kad jis turi likti bukapročiu, kaip tai buvo su labiau specializuotais darbininkais senesniu manu-faktūru. Kaip jie, taip ir jis persidirba į tikrą mašiną. Ir jei teisybė pasakoja Tei-loras, jog kada jo sistema uvertėjo, tai įvyksta pilna, nesulausoma sutartis tarp darbininkų ir šeimininkų, pilnas darbininkų užsigan-dijimas savo padėjimu, —tai argi tat ne tikras tos buka-protystės prirodymas? Ar protaujanti esybė tas, ką net nesupranta reikalų skir-tumo?

Bet, gali but, visuomenei visai nesvarbu, jei darbinin-kai bukapročiais lieka? Kad tik jie keturis kartus dau-giau dirbtų —nuo kiekvie-no visuomenės gaus keturis kartus daugiau darbo, kas naudinga išdirbimui. Pir-mučiausiai, net ir tai dar nežinoma ištikrųjų. Prie a-pibūtinančio įtempimo darbininkas turi prieš laiką iš-sieikovoti, ir tas reikiškas, ne-susęsus duoti taip daug dar-bo. Tei-lorui su jo akcinie-riška visuomene tat vis vien,

—išsieikovusią žmonišką mašiną išmes ir pakeis nau-ja. Bet visos visuomenės besiplėtojimui visai nenau-dinga taip deginti jo darbi-ninkišką pajėgą. Antra, la-bai klysta tie, kurie mano, kad darbininko apibūtinimas kenkia vien jam. Jis prieštarauja mašininio iš-dirbimo reikalavimams. Mašininiui išdirbimui neatbu-tina inteligentiška darbinin-kiška pajėga, darbininkas protaujantis, sumanus, su-sipratęs; priešingai prie ma-žiausio mašinos veikimo su-sitrukdymo gausis mašinos ir medagos susidarymas arba net ir pačių darbinin-kų žuvinimas. Pas mus Rusi-joj mašinų įvedimas, ypač kaimo ūkė, ilgai kliudėsi žemu proto sugebėjimu pas gyventojų daugumą.2) Bu-davo, kad dvarininkas išra-šo gerą ir brangią mašiną, o kelioms dienoms praslin-kus ji jau netikus, bernai sužeisti; ir pradėk viską iš-naujo.

Prie mašinos reikalingas tam tikras žmogus, o ne Tei-loro gyva mašina. Vokietij-joj net ekonomistai, nepri-jauciantieji proletariui, pripažįsta, jog visavietinė konkurencijoj su kitomis šalimis Vokietija už milži-nišką laimėjimo dalį dėkin-ga savo darbininkų inteli-gentiškumui, labiausiai su-sipratusių pasauliui. Dar-bininko inteligentiškumas musu laikuose —brangiausia išdirbimo pajėga, ardy-ti ją —tai reikiška, nešti ša-liai didelę ekonomišką blė-dį.3)

Kitas dalykas —palengvi-

2) Tas pat buvo matoma ir Lie-tuvoj. Z. A.

3) Čia A. Bogdanovas labiau ru-pinasi visuomenės reikalais, ir taip užmiršta darbininkus. Bro-šiūrą parašytą darbininkams, o ne "visuomenei", o per tai la-biau reikėjo atkreipti atydą į tai, kiek neša Tei-loro sistema blėdies darbininkams. Nors prie Tei-loro sistemos darbininkų al-gos ir kyla, bet pats darbininkas labai greit išsieikvoja ir, paga-liaus, visai be darbo palieka. Tai darbininkų klesai labai svarbus dalykas. Labai svarbi ir darbi-ninkų bukaprotystė, ką smarkiai išplina darbininkų klesos jie-gas. —Z. A.

nimas ir paprastinimas dar-bo budo, t. y. jo našumo pa-kėlimas. Bet jis, kaip mes matėme, tei-lorizme užima antraeilę vietą. Ir net te-nai randasi viena pusė, ką rodo darbo našumo puolimą. Tai tas, kad "sistema" rei-kalauja didelio skaitliaus "chronometru" ir kitų pri-žiūrėtojų. Pats Tei-loras pripažįsta, jog metalurgi-nėse dirbtuvėse prie senos tvarkos vienas tarnautojas kaip prižiūrėtojas skaitėsi ant 8-12 darbininkų, o prie naujos —1 ant 3. Bet tai, sako jis, gerai tiems, kad atidengia unaringiems dar-bininkams viltį pakelti laip-snių augščiau. —Nepaisant į tą nuraminimą, beabejo-nės, atliekamų prižiūrėtojų darbas ištikrųjų nenašus. Prie to, jis toks pat apibū-kinantis, beprotingas, kaip ir darbas darbininkų-maši-nų.

Abelnai, tei-lorizmas daug daugiau turi savyje tobulų išnaudojimo būdų, negu pa-rintų išdirbimo būdų

Nestebėtina, jog jis plati-nasi, nors ir ne taip greit. Amerikie, anot vėlesnio au-karščio "Plienai ir Geležis", apima daugiau 50 tuks-tantių darbininkų. Jis jau išsėaukė kovą prieš save Francuzijoj, Vokietijoj; lenda ir pas mus, į Rusiją

(pav., Petrograde dirbtuvėse Semenovo, Odesoj dirbtuvėse Bellino-Tendricho ir kaikuriose kitose).

Kokia gi abelna Tei-loro sistemos reikšmė? Kaip ka-daisė manufaktūrinis darbo pasidalinimas, ji perdirba darbininką į mašiną, ir pa-našiu būdu ji prirengia to-limesnį perėjimą prie maši-nų, tik vis tai mažesniuose rėmuose. Ji ir platinis gali, žinoma, vien tokiose išdir-bimo šakose, kur dar daug vartojama visai mecha-ni-ko rankų darbo.

Darbininkai negali atsi-sakyti nuo tų dalinių dar-bo priemonių pagerinimų ir paprastinimų, kuriuos kai-kuriuose atsitikimuose duos darbo ištyrinėjimas Tei-loro būdu. Bet su draskulišku savo gyvos darbininkiškus žpekos suvartojimu darbi-ninkai negali sutikti.

Kaip tai atlikti? Prisiei-na turėti omenyje, jog be-galinis darbo įtempimas čia gaunamas su permainų pa-galba užmokėsiu už darbą: premijos už darbo greitu-mą ir smarkus sumažėjimas užmokėsiu už darbo skaitli-vį. Ve kur dalyko šaknis, ir ve su kuo negalima su-tikti.

Juo solidariškiau ir pa-šėmingiau mokės darbi-ninkui užstoti save prieš pabloginimus užmokėsiu už darbą, tuo mažiau blėdies bus jiems ir išdirbimui nuo Tei-loro sistemos.

Tiesa, tuo greičiau bus tuomet įvedamos naujos mašinos, nes tai pasirodys pa-rankiau kapitalistams, jei nepanorės darbininkai likti gyvomis mašinomis. Nau-jas mašinas, kaip ir visados, neš laikinę bedarbę ir ken-tėjimus darbininkų klesos daliai. Bet kaip ne sunki ir ši bedarbė —ji daug mažiau blėdinga, kaip toji, kuri su-sitveria žiauriu dresiravi-mu ir suvartojamu darbi-ninkų spēkų eikvojimu. Kiekvienas žingsnis pirmyn mašininiame dirbime kelia visuomenei ant augstesniojo laipsnio, mašina ir artina ją prie geresnės ateities.

Tuom ir užsibaigia A. Bogdanovo raštas.

Skaitytovai, veikiauusiai patėmijo, jog Tei-loro siste-

SOCIALIZMO TEORIJA

(Tęsa.)

taujančioji klesą. Milžiniškos armijos ir laivynai, kurie šiandien yra statomi kovai už mažėjancias pasaulio rinkas, tuomet bu-tų naudojami palaikymui darbininkų prie-spaudos. Atsiraštų, beabejonės, militaristų luoma. Ji būtų valstybės užlaikoma ir sunaudotų dalį pertekliaus.

Tai gi, jeigu darbininkų klesą nepajė-gtų nuversti kapitalistų klesą, jeigu dabar-tinėj klesų kovoj kapitalistai laimėtų, tai po dabartinės sistemos galėtų užviečpatauti militarinis despotizmas.

Jei darbininkų klesą laimės.

Kiekvienoj buvusioj ikišiol revoliucijoj viršų imdavo vis revoliucinė klesą, kuri ge-riau mokojo pritaikyti visuomenės sistemą prie naujų išdirbystės sąlygų. Dabartinė gi revoliucijoj revoliucinė klesą yra darbinin-kų klesą.

Jei darbininkų klesą laimės kovą, tai kokia visuomenės sistema užims dabartinio kapitalizmo vietą?

Prieš feodalizmo puolimą kapitalistinės sistemos užmazgą galima buvo patėmyt jau feodalinėj valstybėj. Buržuazija —revoliucinė tuomet klesą —vykino jau fabri-kų sistemą ir alginį darbą, kas buvo jau pra-džia dabartinės kapitalistinės sistemos. Ar galima tad pastebėti kokį nors busimos sys-temos branduolį dabartinės revoliucinės kle-sos judėjime? Taip. Gerai prisizūrėję mes matom, kad revoliucinė klesą jau siuva naujas drapanas visuomenei, kad galima būtų ją tuojau apvilkti, kuomet iš dabarti-nio savo aprėdalo ji visai išaugs.

Kapitalizmo pradžioje darbininkai ne-turėjo jokios organizacijos savo varžyti-nėms del darbo mažinti. Darbininkas tuomet kiekvienas žiūrėdavo tik save ir kur tik buvo proga, tenai jis naudojosi iš ki-to darbininko. Vienybės tarp darbininkų nebuvo ir jie tuomet visai neturėjo balso nustatyme darbo sąlygų, kuriose jie turėda-vo dirbti. Niekas neturėjo teisės kištis į tai, kaip kapitalistas vedavo savo dirbtuvę. Jeigu jisai išnaudojo ir plėšė tenai darbinin-kus, tai buvo jo dalykas, nes savo fabrikoj jis gali daryt kaip jam patinka.

Tai toks buvo kapitalizmas, pakol ne-buvo užsimezges jame busimos tvarkos em-brionas. Bet laikui bėgant darbininkai suprato, kad jie galėtų pagerinti savo būdą, jeigu savo darbo šakoj jie su-siorganizuotų ir liautų varžytis už darbą, siulydamiesi vienas už kitą pigiau dirbt. Ir taip 1830 metais gimė pirmutinė darbi-ninkų unija. Fabrikantas net apkvaito iš piktumo. Kaip tie žmonės gali drįsti pasa-kyt jam, kokias jis turi mokėt algas arba kaip vesti fabriką? Juk tai buvo jo fabrika, o šalies konstitucija pripažįsta žmogui teisę tvarkyti savo savastį kaip jam patinka. Darbininkai buvo areštuoti, nugabenti teis-man, apkaltinti "kriminališkoj konspiraci-joj pakelti algas" ir nubausti.

Šita pirmutinė unija buvo busimos vi-suomenės sistemos užmazga. Kokia gi so-cialė tendenciją pirmutinė darbininkų un-ja įvedė? Visų pirma, ji įvedė darbininkuo-sę tendenciją vienyti kovai už geresnį buvį. Paskui, ji įvedė darbininkuose tendenciją reikalauti sau balso pramonės vedime.

• Kas sykis darbininkai vis daugiau or-ganizavosi, kad geriau gytus savo reikalus. Kas sykis jie vis daugiau reikalavo balso industrijos vedime. Ir šiandien jau visur

ma platinasi tenai, kur dar užsiliko rankų darbas (na-mų statymas, sunkenybių kilnojimas, sortiravimas ir tt.) Rankų darbui sunku varžytis su mašinų darbu. Vienok, varžytis prisieina. Ir ve, kapitalistams ir jų agentams (inžinieriams) rupi kuo daugiau išspausti pajėgų iš darbininkų, dir-bančių ne prie mašinų. Ir taip, šios varžytinės ir pa-gimdė Tei-loro sistemą, kaip dalyką pilnai natūrališką. Kadangi ši sistema labai blėdinga darbininkams, tai darbininkai ir turi pradėti aštrią kovą su ja. Darbinin-kai neturi paisyti į apgavin-

pripažinta, kad darbininkai turi teisę kal-bėti apie darbo sąlygas, kuriose jiems prie-sieina dirbti.

Ir taip nuolatos auga darbininkų unijos kovai su viešpatuojančia klesą. Tas judėji-mas prieš prie to, kad visos unijos susivie-nys į vieną milžinišką darbininkų uniją.

Kuomet darbininkai bus taip susiorga-nizavę, jie supras savo galybę ir pradės rei-kalauti vis daugiau ir daugiau balso pramo-nės vedime. Galų-gale jie paims visą išdir-bystę į savo rankas. Darbininkai turi tokią pat teisę valdyti industriją, kurioj jie dirba, kaip jie turi teisę valdyti šalį, kurioje jie gyvena. Musų pratėviai (amerikonai) iš-kovojo politinę demokratiją iš tokios žmo-nių klesos (anglų valdžios), kuriai rodėsi, kad ji nuo paties Dievo turėjo teisę valdyti kitus. Darbininkai šiandien kovoja, kad iš-plėšus ekonominę demokratiją iš tokios kle-sos, kuri taip pat mano viešpatuojanti sulyg Dievo suteiktos jai teisės.

Nuolatos augantis darbininkų bendravi-masis pasibaigs tik tai tuomet, kuomet darbi-ninkai susivienys pramonės nuosavybėj. Au-gantis darbininkų reikalavimas balso pramo-nės vedime galės pasibaigti tik tai tuomet, kuomet darbininkai įgys pilną to pramonės kontrolę, t. y. industrinėj demokratijoj. Tai gi dabartiniam darbininkų klesos judėjime galima jau pastebėti busimos visuomenės sistemos branduolį. Tas pramonės unijų ki-limas, tai busimosios pramonės valdžios už-mazga. Šita užmazga vystysis dabartinės sistemos lukšte patol, pakol to lukšto sienos jai vystytis leis. Kuomet tolimesnis augi-mas pasidarys jau nebegalimas, lukštas tuo-met truks ir prasidės nauja visuomenės pro-greso gaidynė.

Klesoms išnykus, turės išnykti ir dabarti-nė politinė valstybė, kuri tik del klesų kovos buvo susidariusi. Jos vietą užims pramonės valstybė. Kuomet revoliucinis proletaria-tas paims politinę valstybę į savo rankas ir panaudos ją buožės vietoje kapitalistų kle-sai nuversti, tai tuomet ta politinė valstybė bus jau atlikus paskutinę savo istorinę misi-ją. Pradėjus draugijai taikytis prie koope-racijos, teismai, policijai, kariumenė, parla-mentai ir kalėjimai pasidarys nebereikalin-gi dalykai ir po valiai turės išnykti. Atei-ties valdžia bus ne politinė, o industrinė val-džia. Tai yra valdžia, kuri ne žmones val-dys, o dalykus tvarkys.

Kokia bus industrinės valdžios forma, tai tą parodo jau pramonės junija. Vietoj kongreso, kuriame šiandien žmonės yra at-stovaujami sulyg teritorialių padalinimų ir kuris visą laiką praleidžia darydamas ista-tymus žmonių gyvenimui reguliuoti, ateit-yje bus kongresas, kur darbininkai bus at-stovaujami sulyg išdirbystės. Vyriausia to kongreso užduotis bus reguliuoti produktų išdirbimą taip, kad tas išdirbimas būtų at-sakantis produktų suvartojimui.

Visos šalies darbininkų reikalai bus vienodi, bet ypatingos sąlygos kiekvienoj industrijoj reikalaus, kad kiekvienos indus-trijos darbininkai turėtų centrālę valdžiją savo atstovus.

Dabartinė kapitalistų sistema užleis savo vietą pramonės respublikai, kur pačių darbininkų bus suvartojama viskas, ką jie padaro, ir perteklių užsienio rinkoms nebus. Tokiu būdu visuomenė vėl prisitaikys prie naujų išdirbystės būdų ir naujų gyvenimo sąlygų.

Čiulps: pasilik tik sausa o-dutė. Tokius gi tinklus-vor-tinklius mēto-taiso kapita-listų agentai, dumdami dar-bininkų galvas kapitalistų geradėjistėmis, gerais už-darbiais, algų kėlimu už mo-kėjimą taupyti ir tt. Tai vis tinklai-vortinkliai, kad dar-bininkus sugauti, ir iščiul-pus juos —laukan išmesti.

Kapitalistai ne darbininkų geradėjai, bet jų išnaudoto-jai. Ir jei kapitalistas pra-deda strapaliuoti apie darbi-ninką, —tai žinok, jog jis negerą mano. Žiūrėk tuomet į visas puses: prižiūropsi —pražusi.

Z. A.

Ar Religija yra butinumu?

Tuli "filozofai" pabrėžia, kad religija yra butinas ele-mentas žmogaus gyvenime; kad etiką (dorą) galima iš-vystyti asmeny tik metafizi-kos pagalba; kad idealizmas galimas tik pas tikinčiuo-sius, o materializmas gali rasti pripažinimą pas tuos, kuriems nieko nėra švento ir neteisingo, jei tik patenki-na jų sensualiūs norus. Tokie "filozofai" paprastai mėgsta aiškinti, kad materializmas priešingas "igimtai žmogu-je metafizikai." Kad tokia pasaka yra klaidinga, tai jau parodo tas aiškus fak-tas, jog materializmas pats yra apybuotas metafizikos pavidalas, nekaltant apie tai, kad metafizika dažnai gali būti ir tuo ir kitu kuo.

Materializmas nepasiten-kina vien matomu, apčiuo-piamu ir prirodomu faktų konstatavimu, bet klausia: kas yra materija, —visi jie matomi, girdžiami, apčiuo-piami, užuodžiami daiktai? Kas tos mintys, jausmai, no-rai, kurių procesas atsibuna numyse? Kas tie apsiereiš-kiniai, kurie sudaro naturo-logijos ir psichologijos ob-jektą, kas apsiereiškia juose? Kas yra daiktų esmė? Kokia yra pasaulio pradžia ir liki-mas? Ar egzistuoja ir kaip egzistuoja siela (duša) ir Dievas? Visi šitie klausimai kaip tik ir sudaro metafizi-kos turinį, gi materializmas riša tuos klausimus į duoda į juos apybotą atsakymą.

Materializmo į minėtus klausimus atsakymo bran-duolys ve koks: visata susi-deda iš atomų, turinčių įvai-rią formą ir didumą, ir tuš-čios erdvės. Atomų egzista-vimui nėra pradžios, negal but ir pabaigos. Be atomų ir tustomos nėra tokios vie-tos. Atomų uždavinis am-žinas judėjimas: jie visuo-met patis savaimi juda ir savo neapsistojančiame vir-ėjime susitelkę ir susipla-kę į kruvas sudaro atskirus daigtus ir nesuskaitytus pa-saulius. Taigi ir siela (du-ša) negali but niekas kitas, kaip tik tos počios materijos judėjimo funkcija. Atomų judėjimas remiasi neatmai-nomais dėsniais, delto visa tai, kas buvo, yra ar bus yra vaisius ar padaras šito ne-atmainingo atomų judėjimo. Joks apsiereiškinas negali atsirasti be priežasties iš nieko, kaip negali but prie-žasties be pasekmės ir atbu-lai. Priepuolamai nieks at-sirasti negali —tai materia-listų išvada. Materializmas pasmerkia tik tikslą, kokiu idealistai aiškina ir nori kad taip būtų aiškinami gamtos apsiereiškiniai, arba procesai. Sulyg materialistų, ne tiks-lingumas, tik priežastingumas viešpatuoja; apsiereiš-kiniai tarnauja ne tikslui, tik pildo priežasties veikmę. Vi-satos harmonija, tvarka, at-sirad del butinybės iš pačių atomų ypatybių, o ne del su-žinio valios kokios nors protingos esybės, esančios virš begalinės pasaulių vsa-tos ir toje visatoje vykdan-čios savo tikslus. Pasaulio organizmai ir samonė kilę iš evoliucijos veikimo amžinų įstatymų priežasties; nėra visatoje nei menkiausio ap-siireiškinio, kuris nebūtų ne-atkirtinu priežastingo pro-ceso sąryšio nariu. Delei ši-tos priežastingos butinybės principo materializmas at-meta tikėjimą į stebuklus, kurie esą priepuolamai ap-siireiškiniais, laužančiais gamtinės tvarkos įstaty-mus; nepripažįsta jokių kiš-timų ar intakų virsgamtinių esybių į pasaulių visatos me-chanizmą, nes randa visu-

apsiireiškimų priežastimi tik materiją. Gamtos mokslas griežtai atmeta teologiską gamtos procesų aiškinimą. Didžiau-si mūsų gaidynės mokslinin-kai ir filozofai pripažįsta mechanizmą tik gamtą arba moksliško aiškinimo princi-pu tik mechanikę priežas-ti.

Jei materija (jos atomų judėjimas) pagamina prie-žastį, o priežastis pasekmę, gi pasekmė gimdo priežastį ir tt., sudarant gamtos me-chanizmą, tai materializmas ir žmogaus sielą, ar dvasią, negal pripažinti atskira nuo to mechanizmo kokia tai da-lele —virsgamtiska buitim, vien tik matymo, girdėjimo, supratimo, jautimo —vienu žodžiu samonės pasekmę ar produktą. Jeigu siela yra materijos (smegenų atomų) veikmė, tai siela-protas yra materija ir kaip tokia ne-gali išeiti iš rybų gamtos, Jei tą tiesą pripažintume, sako teologai ir metafizikai, tai juk atimtume žmogaus gyvenimui tikslą. Jei neži-nė ir priešgynybė protui ir tiesai gali buti gyvenimo tikslu, tai kodėl juo negali buti žinia, jog atlyginimas už gerą darbą čia-jau ant žemės, teikia smagumą, kur tik tegalime jausti? Genam, gyvenam ir mirštam delto, kad gamta to reikalauja, o ne delto, kad tai būtų reika-linga kokiai virsgamtiskai ar po-gamtiskai nesamai e-sybei.

Kaip žmogaus dvasios (proto, samonės) negalima atskirti nuo materijos, kai-po "tos pačios materijos funkcijos (veikmės), taip negali but virsgamtisko pro-to samonės —Dievo.

Šių dienų gyvenimo tvar-koj, kur vieni turtus gamina kiti dykdami visus paga-minintus turtus susigrobia, gali but, kad be religijos pa-galbos šitokios neteisybės gyvavimą sunku būtų pa-laikyt. Akyvaizdoje to, tat, kila klausimas, ar religija yra etikos (doros ir teisybės) mokslu, ar tik priemone vienu vergijai, kitų vagystei palaikyti? Esamos visuome-niniu santikių tvarkos apgy-nėjai "filozofai" ir teologai pasmerkia materializmą, kad jis iš žmogaus atima baimę. Baimė yra vergijos pamatu. Materializmas žmonijos progresą nemen-kaį pastumėjo pirmyn, ta-me jo istoriskas išteisinimas ir garbė. Nors ir materia-lizmas da ne į kiekvieną sto-jiantį prieš mąstantį žmogų klausimą yra davęs savo at-saką, bet jis nieko netvirtina pakol neįsitikino tikru-mo; jis gvarantuoja mokslinio tirinėjimo rezultatu tik-rumą, delto ir materializmo kritikai, kaip ve, garsiausias jų Lange, pripažinda-mas materializmą, kaip tobuliausia mokslo metodą, užmeta bent tai, kad jis ati-ma žmogui "begriffs-dich-tung" —vaidentuvės kreaci-jai laisvę. Nejaugi vaiden-tuvei maža vietos begalinėj pasaulių visatoj, kad butinai reikalingas tos pačios, lagi baimė sergancios, vaidentu-vės suvertto dangaus ir pra-garo, kad tose nežinės skradžiose mintims besiba-sant sarginti savo vaidentu-vės Nitzches klajojimais?

Kada patis teologai, nega-lėdami prirodyti virsgamtis-kos esybės egzistavimo gali-mumo, pasaka apie virš-gamtiską ir po-gamtiską esybės patis pripažįsta tik priemone "žmonėms valdyti" (vergių palaiky-ti), tai ar religija yra buti-numu? J. B. S.

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS.
PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje: Metams \$1.75
Pusei metų 1.00
Kanadoje ir Užružuose: Metams \$2.25
Pusei metų 1.25
Su visokiais reikalais atsiųskiant į redakciją, rašyti šioje adreso: "KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Philadelphios klerikalų suokalbis nenusiseke

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

Negana to, tą patį vakarą kun. Kaulakis su donosėku Korkum rengė savo prakalbą. Policija dabar ir jų mitingą uždarė. Vadinasi, kasdami socialistams duobę, jie patį jį įdribo.

Tuo tarpu socialistams išejo daug geriau, negu galėjo kas nors tikėtis. Jų pusė stėjo net kaip klerikalai. Pavyzdžiui, p. J. Uzdavinis, kuris turi po No. 2614 E. Allegheny ave. barzdaskutę ir gerai pažįsta vietos politiką, stėjo už teisybę ir užtikrino policiją kad šitas skundas ant socialistų yra neteisingas.

Kalbėtoja policija paleido, tik pasakė, kad panedžio rytą ateitų ant perklausinėjimo.

Vakare įvyko kitos prakalbos. Michelsonas čia paskaitė visą laiką tamsieji kunigų darbams aiškinti. Publikoj buvo jaudinamas didelis pasipiktinimas judaisiais dvasiškųjų pasielgimais, o užuojauta socialistams.

Ant rytojaus buvo policijoj perklausinėjimas. Kunigai gėdijosi ateiti. Nepardė akių ir jų advokatai Slikas. Jie paleido vieną Korkų. Šitas pasigailėjimo vertas žmogelis pradėjo pasakoti savo "lindymą", bet angliškai gerai nemokėdamas, nusigando: liežuvis jo veliasi, žodžiais užspringsta ir maišosi. Nusibodo magistrui klausyti ir jis Korkų sustabdė, liepdamas jam pasakoti tikrai tą, kas buvo prakalbose kalbama. Korkus negalėjo nieko pasakyti. Tuomet policmanas, kuris buvo pasiūstas dąbosi susirinkime tvarkos, praneša magistrui turį vieną inteligentišką liudininką, kuris buvęs prakalbose, gerai supranta lietuvių kalbą ir galįs pasakyti, kaip ištikrųjų buvo. Magistras liepė tą žmogų pašaukti.

Ateina dailus vyras ir pasisako savo vardą ir pavardę—Aleksandras Uršinskas. Jis gražiai kalba angliškai ir turi inteligentišką išvaizdą. Jis liudija taip: "Aš šitą kalbėtoją pamatiau vakar pirmu kartu ir atydziai jo prakalbos klausiau. Jis kalbėjo apie evoliuciją, kokių būdu civilizacija vystėsi. Prieš valdžią jis nepasakė nei vieno žodžio. Aš turiu pasakyti, kad jis kalbėjo gerai. Šitas skundas yra neteisingas. Jis buvo sutaisytas jau iškalno, kad suardžius prakalbas. Tai pavydas!"

Taip paliudijo žmogus, kuri pastatė pati policija. Skundas, žinoma, buvo atmetas kaip melagingas.

Tai buvo toks smugis juodajai atžagareivių armijai, kokios ji niekad nesitiekė. Sakoma, kad vienas jėgamistis taip šituo susikrimtęs, kad ir pietų tą dieną negalėdys valgyti.

Dabar skundiką galima areštuoti. Vienas policijos žmonių pasakė: "Išimkit varantą, o mes jį tuojaus užrakinsime." Gal but, kad jis ir bus da areštuotas už kreivą liudijimą. Beto, prakalbų rengėjai turbūt skųs jį už padarytus nuostolius.

Kas Girdėt Lietuvoje.

Rekvizicijos ligi šiol nesutvarkytos ir nevisur vienos. Grūdų ukininkams lieka gana duona ir sėklai, bet konfiskuoja jiems girtas ir uždaro malūnus, kad žmonės maltųsi po priežiūra. Kur yra papratę namie maltis, labai įniršę. Iš ukininkų reikalauja po 1,000 centnerių grūdų. (I centnerį eina 100 svarų "Kel." Red.) Iš gerų žemių tai dykas galas, iš smiltynų sunku išiversti ir gyva bėda. Pieno reikalaujama po vieną litrą (kvortą) nuo karvės kasdien ir kiaušinių po vieną kas savaitę. Menkose musų ganyklose dažnai karvė ne litro neduoda, o vištos ne visados dedasi. Kai nėra kiaušinių, pieno, reikia pirkti ir duoti ir sau nieko nebelieka. Daug grūdų žmonės nuslepia ir daug taip sugadina. Už rekvizuotuosius daiktus temoka 1/3—1/3 ir net 1/4 tikrosios kainos. Karvei temoka po 70—80 rub., 200—300 rub. vietoje. Taigi brangesnių kainų nėra. Arkliams mokama po kelis simtus, po visą tukstantį ir po pusantą. Pagalvinių imama po 5-10 markių, nevienodai. Kai kur tuo skundžiasi, kaip kurne. Labai vargina gyventojus uždraudimas koresponduoti lietuviškai, nes vokiškai niekas nemoka. Badas negręsia. Sėklai kiekvienam žmogui palikta po 6 pudus. Tik šį pavasarį buvo kaikur didelio nepritekliaus. Beturčiai buriais eidavo ir turtinčius, siūlydami ir duoda po 50 rublių vienam pudui. Ligu kaimuose nėra.

Didžiausia sodžių ryškė yra rusai pabėgėliai. Jų visoje Lietuvoje priskaitoma 20,000. Jiems išgaudyti reikėtų nemaža kariumenės. Nenorėdami silpninti fronto, vokiečiai jų ir negaudo, prie miškų ne iš tolo neina, kad ko nenušautų. Sodžiuose visų gyvybė ir turtas tu rusų pabėgėlių rankose yra. Ginklais ir valgio jie reikalauja. Neduos—žusi; duosi—vėl gausi nuo vokiečių kam šelpai partizanais. Nebėra kaip beisissukti. Ypač muša senjūnus, valsečių "ponus", kam jie rekvizuoja neteisėybės dirba, vokiečiams stengias įtikti. Daug buvo užpuolimų Alytaus ir Kaišiadorių apskrityse. Kaikur mėginama gaudyti. Jezne sugauta 14. Pagautus sušaudo; bet kas slapukų karėvių patys pasiduoda, tu tik į savo lagierius nusigabena.

kurie dabar Chicagoj teisiama, 40 yra poetų ir rašytojų.

L. S. S. IV RAJONO MARSŲTAS.

Kalbės drg. P. Grigaitis.

LSS. IV Rajonas surengė prakalbą maršrutą pamirėjimui Karol. Markso šimtmetiniui jubilėui nuo dienos jo gimimo.

28 d. balandžio LSS. IV Rajono koncerte bus generalinė trumpa prakalba.

29 d. balandžio, vakare, kalbės New York LSS. 52 kuopai.

30 d. balandžio, vakar.—Jersey City, 59 kuopai.

1 d. gegužės, vakare.—Newark, N. J., 11 kuopai.

2 d. gegužės, vakare.—Cliffside, N. J., 250 kuopai.

3 d. gegužės, vakare.—Paterson, N. J., 65 kuopai.

5 d. gegužės, 2 val po pietų.—Harison, N. J., 161 kuopai.

5 d. gegužės, 7 val. vakare.—Elizabeth, N. J., 147 kuopai.

6 d. gegužės, vakare.—Brooklyn, N. Y., 19 kuopai.

7 d. gegužės, vakare.—Rayonne, N. J.,—36 kuopai.

8 d. gegužės, vakare, Newark, N. J. Apie antras prakalbas bus kitas klausimas.

Keno risai reikalai su augščiausiu pamirėtoji dienomis, kreipkitės prie Rajono organizatoriaus šiuo antraštu: J. A. Janušonis, 473 15-th ave., Newark, N. J. Telefonas: Waverly 7711.

4 d. gegužės bus draugiškas susirinkimas People House kambaryse New York. Gal įvyks, o gal ne. Da nežinia.

Grigaitis be abejonės atsilankys ir kitas kolonijas, pabaigęs IV Rajono maršrutą.

Kas norėtų daugiau prakalbų su rengti, kreipkitės pas Rajono sekretorių "Laisvės" antrašu.

Rajono Sekretorius.

MUSŲ ŽMONIŲ APYKIMAS.

Amerikos žmonių gaivumas vis eina žemyn. Lauke dirbantys žmogus ir prastai maitinantis gali but sveikas, bet šiandien 60% darbininkų turi dirbti viduje sienų, mažai turėdami liuosų judėjimų ir daug sunkesni maisto, užlaiko jį tyrumė, pagelbsti virškinime maisto, ir atgaivina sveiką apetitą. Išgerk jo ir prašalink užkietėjimą, nevirškinimą, galvos skaudėjimą, nerviškumą, abelną apsilpnėjimą ir tt. Kaina aptiekose \$1.10. Neužmiršk, kad Trinerio Linimentas yra tikras vaistas nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlmo, nikstėlėjimų, istinimų, raumenų pertempiamo, niežulių ir tt. Kaina 35 ir 65c. aptiekose. Išsirašant 45 ir 75c. Joseph Triner Co. Mfg. Chemists, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Didelis Balias

BUS SUBATOJE

20 Balandžio-April, 1918**SAUNDERS SVETAINĖJ**

216 Essex St., Lawrence, Mass.

Prasidės 6:30 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties.

RENGIA BIRUTES LMPs. 8 KP.

Kviečiame visus atsilankyti į šį puikų Balių, nes galėsit puikiai pasilinksinti lietuviška orkestra griežt vioksio sokių. Pelnas bus skiriamas LMPs. II Rajono naudai. Svečiam bus parupinta nakvyne.

Įžanga 25 centai.

Kviečia KOMITETAS.

"KARDAS"

YRA TAI PUİKUS ŽURNALIS, pilnas svarbių ir humoristinių raštų, daugybę gražių paveikslų. Dabar jis išeina reguliariai kiekvieną mėnesį, 36 puslapių, gražiai apdarytas. Saunus laikraštukas; jam lygus lietuvių neturi. Metams tikrai \$1.00, o pavienis numeris 10c. Parštraukite dabar Balandžio-April numerį, o nesisigalėsite! Adresuokite taip: "KARDAS" 251 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškojimai

Pajieškau dėdės Frano Narmorto, iš Kentančių parap., Teišių pav., Kauno gub., pirmą gyvenę Chicagoje. Jo paties ar kas jį žino meldžiu atsiųsk.

Jonas Zebrauskas, 10709 So. State st., Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Basčio, iš Mozurkų kaimo, Gelgaudiskės parap., Naumiesčio pav., Suvalkų gub. Jo paties atsiųskti ar kas žino prašu pranešti.

Marcelė Markuzytė-Rutkienė, 1803 Rebro st., Springfield, Ill.

Pajieškau draugo Jono Rinkuno, jis iš Chicago išvažiavo į McDonald, W. Va., ir nuo to laiko apie jį nėra jokios žinios. Kas žino malonės pranešti.

Frans Juzinas, 1102 E 76-th str., Cleveland, Ohio.

Pajieškau draugų Kazimiero Valaišo, Juozapo Urbasėvičiaus ir kitų savo pažįstamų iš Jonėškio miestelio meldžiu atsiųskti.

Ignas Zukauskas, 56 South st., Mahanoy City, Pa.

Pajieškau pusbrolio Juozo Petasių, iš Suvalkų gub., Sasnavos parapijos, Babulinskės kaimo. Apie 18 metų, kaip Amerikoje. Kas jį žino ar jis pati teiksis atsiųskti šiuo adresu: Marijona Ramanauskaitė (Karpavičienė), 132 Valley st., Dayton, Ohio.

Pajieškau pusbrolio Adomo ir Donato, Subačiaus parap., Kupiškio rals. Meldžiu atsiųskti. (17) Stanislovas Navarskas, 238 Chestnut st., Lawrence, Mass.

Pajieškau draugo Tikero Grinevičiaus, iš Radviliskės parapijos, Šiaulių pav., Kauno gub. Jis dirbo vario kasyklose. Jo paties atsiųskti ar kas žino, meldžiu pranešti.

Justinas Pečiulis, 3629 Wallace st., Chicago, Ill.

Pajieškau giminių ir pažįstamų, as esmi iš Anykščių parap., Vilkmėrgės pav., Kauno gub. Visų mane pažįstamų meldžiu atsiųskti. (17) Kazimieras Gaidamavičius, BOX 52, Perry Harbor, Ont. Canada

Pajieškau brolio Jono P. Zelenkauskos, iš Biržų parap., Kauno gub., gyvenę New York, turi svarbų reikalą ir meldžiu jo paties ar žinančiųjų atsiųskti.

Emilija Zelenkauskaitė-Petrailienė, 320 Brickridge st., Detroit, Mich.

Pajieškau Mateuso Remeikos, Vilniaus gub., Trakų pav., Aitau parapijos, Stanutiškių kaimo. Girdėjau, gyvenę So. Bostone. Meldžiu jo paties atsiųskti arba kas apie jį žino, malonės pranešti. Petronė Jusienė, 355 Ferdinand str., Scranton, Pa.

Pajieškau draugų ir pažįstamų, as esmi iš Braskušio vienišijos, Kupiškio parap., Vilkmėrgės pav., Kauno gub. Longinas Stakenas, 1428 E 53-rd st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau pusbrolio Aleksandro Budrio ir S. Budrienės mo Vadoklių keliatas metų atgal, gyvenę Pittsburghe. Meldžiu atsiųskti, nes as išvažiavau į Campes, pima išvažiavimo norėdą pasimatyti. Antanas Budris, 1331 Penn. ave., Pittsburgh, Pa.

Pajieškau pusbrolio Stanislovo Kimbroso, iš Girkalnės parap., Raseinių pav., Kauno gub., gyvenę Chicagoj, jo paties atsiųskti ar kas žino meldžiu pranešti. Mikolas Saunorius, 4766 Melrose st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau brolio Antano Navikauskos, iš Prienų parap., Suvalkų gub., gyvenę Shenandoah, Pa. Meldžiu jo paties ar žinančiųjų atsiųskti. Jurgis Navikauskas, 67 So. Broadway, Aurora, Ill.

Pajieškau brolio Liudoviko Bubino iš Gudelių kaimo, Traskūnų parap., Vilkmėrgės pav., Kauno gub. Taipgi kitų savo pažįstamų meldžiu atsiųskti. Dan. Bubis, Co. A. 35-th Inf., Nogalis, Arizona.

Pajieškau brolio Izidoriaus Petrailio, Kauno gub., Raseinių pav., Sarajiniškių sdišaus, rodos, gyvenę Chicagoje. Jo paties atsiųskti ar kas žino meldžiu pranešti. Juozapas Petrailis, BOX 255, Paulsboro, N. J.

Pajieškau brolių A. Mozurkaičių ir Frano Mažeikos, Konstanto Totolais, A. Remončaus, J. Žalčio, J. Mozurkaičių, Terio svarbų reikalą ir meldžiu jų pačių atsiųskti ar kas žino žino, malonės pranešti šiuo adresu: J. Mozuraitis, 12504 Forest ave., Cleveland, Ohio.

Pajieškau draugų Jono Zavičkos, aiči Juozo Kirvačio ir Piliaus J. aičio, visi Suvalkų gub., Vilkmėrgės pav., Vistytio parap., Kupiškio r. vimo. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu jų pačių atsiųskti ar kas žino žino, malonės pranešti šiuo adresu: Jonas Šugžda, 3343 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau Andriaus ir Jono, tai patį jų seers Onos Paskevičių ir kitų savo giminių iš Butsidony sodos Vilkių parap., Vilniaus gub. Meldžiu atsiųskti. (16) Tomincia Paskevičiūtė, 84 Chestnut st., Lawrence, Mass.

Pajieškau savo sunas Frano Termieno, iš Pakiegtanų sdišaus, Raudenų parap., Šiaulių pav., Kauno gub. Jo paties atsiųskti ar kas žino pranešti. Marijona Termienienė, 102 Mill str., Duquesne, Pa.

Pajieškau Domicelės Lisauskutės, Vilniaus gub., Trakų pav., Vilnių kaimo; meldžiu atsiųskti arba kas žino pranešti. Mikas Kersėvičius, 563 Washington str. Keene, N. H.

Pajieškau brolio Antano Vaitkevičiaus, iš Vilkišios sdišaus, Krekenos parap., Kauno gub., gyvenę Cleveland, Ohio. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu jo paties ar žinančiųjų atsiųskti. (16) Solomeja Vaitkevičiukė, 797 Bank st., (BOX 123), Waterbury, Conn.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apšivedimui merginos nuo 18 iki 25 metų amžiaus. As esu 26 metų. Su pirmu laišku meldžiu prisist savo paveikslą. Platesnis žinias suteiksiu per laišką. P. K. 1525 Penn. ave., Pittsburgh, Pa.

Pajieškau apšivedimui merginos arba jaunos našlės be vaikų, as esu 33 metų nevedęs amatininkas, vedas blaivų gyvenimą. Geistina, kad atsiųskti iš Chicago apielinkės del parankesnio susipažinimo. (17) A. S. 1204 150-th st., East Chicago, Ind.

Pajieškau apšivedimui merginos, mylinčios gražų šeimynišką gyvenimą, nuo 18 iki 23 metų amžiaus, as esu 20 metų, uždribu gerai. Su pirmu laišku meldžiu prisist savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai. M. Miškėnas, 3236 Line st., Chicago, Ill.

Pajieškau apšivedimui merginos arba našlės be vaikų, ne sepesnės 32 meta, as esu 32 metų. Su pirmu laišku meldžiu prisist savo paveikslą. D. Thanas, Parnassus, Pa.

Pajieškau apšivedimui merginos nuo 18 iki 28 metų amžiaus, geistina, kad butų Papilčių ar Biržnų apygardos. Su pirmu laišku meldžiu prisist savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai. G. M. Ch., 1118 S. Winebago st., Rockford, Ill.

Pajieškau apšivedimui merginos 25 iki 30 metų amžiaus, ne žemesnės 5 pėdų, meilynios akimis, šviesiais plaukais, mylinčios gražų šeimynišką gyvenimą. As esu 29 metų, pasturintis, blaivias vaikas. Su pirmu laišku prašu prisist savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai. J. G. Juris, St. Joseph Furniture Co., St. Joseph, Mo.

Pajieškau apšivedimui merginos ar našlės be vaikų, turi but pasiturinti. As esu 44 metų turiu tris papes. Sutinkančios vest gražų gyvenimą malonės atsiųskti. (18) B. Dikas, 5001 Alexander ave., E. Chicago, Ind.

Pajieškau apšivedimui merginos ar našlės nuo 28 iki 40 metų amžiaus, as esu 38 metų našlys, turiu 4 vaikus, vyriausias 12 metų, jauniausias 5, taipgi turiu farmą. Sutinkančios likt man gyvenimo drauge meldžiu atsiųskti. M. Z. Pilot Mound, Boone Co., Iowa.

Pajieškau apšivedimui merginos arba našlės ne jaunesnės 22 metų, mokančios anglų kalbą, as esu 32 metų turiu profesionali biznio užsiėmimą. Su pirmu laišku meldžiu prisist savo paveikslą. Paveikslus reikalaujant grąžinsiu. K. Vinciusas, (17) 3513 Emerald ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA namams garspadi, kuri apširėtų dvi mano mergaites, viena 8 metų, kita 12 metų, ir kartu mane ir namus. Platesni žinių meldžiu kreiptis. S. Pikel, Roslyn, Wash.

BOX 468,

REIKALINGAS kriaučius kostumeriškam darbu, užmokėstis gera, darbas ant visados. Atsiųskti greit. P. Siuro, 106 Ames st., Montello, Mass.

REIKALINGI VYRAI IR MOTERJS.

Restoracijose, Hoteluose ir Dirbtuvėse, užtektinai darbo kiekvieną dieną ir visados gera mokėstis. Kreipkitės pas: (27) GORALSKYS EMPL. OFFICE, 52 Salem st., Boston, Mass.

REIKALINGOS MOTERJS IR MERGINOS virs 16 metų operuoti vinčių mašinas. Gal uždirbt nuo \$12.00 iki \$15.00 savaitėje. Mokestis \$11.00 savaitėje pradedant. Pirmos šeimynos ir gvarantujama darbas ant visados. Platesni žinių galite klausit per laišką ir laisuku rašyt lietuviškai. (16) WM. B. CROSS, BROCKTON, MASS.

PARDAVIMAI

"ZIUREKITE, KAS ČIA PARSIUDODA

"Tai puikus dviejų augstų namas su ceverių taisymo dirbtuve, masinomis ir visomis itaisomis. Kaina nebrangi, vieta gera, biznis senai išdirbtas. Prieštis pardavimo—savininko senatvė. Kreipkitės pas: A. GILDERIS, (19) 2636 E. Lehigh Ave., Philadelphia, Pa.

PARSIUDODA FARMA Brocktone apie 30 minutų nuo miesto kelionės. 3 akrai išdirbtos derlingos žemės ir apie 15 akrų miško, 8 kambary namas, 9 staimos, 6 vistikai, 3 arkliai, 16 karvių ir vištos. Parsiduoda ir be gyvulių ar inventoriaus. Kreipkitės šiuo antraštu: H. Stonkus, (17) 678 N Main str., Montello, Mass.

PARSIUDODA 14 akrų farma, apie 9 akrai dirbamos žemės, likusie—ganyklos ir miškas, 3 minutes ejimo nuo karo geležinkelio ir arti miesto, daug vaisingų medžių, 9 rūmų namas miesto vanduo, visi geriausi įtaisymai, didelė banė, vinstynios 125 vištoms. Lengvi išmokėjimai jeigu norima. Platesni žinių kreipkitės pas: Alicija Zvairaitienė, (17) BOX 33, West Bridgewater, Mass.

PARSIUDODA BARBERNE Biznis išsirtas per ligus metus, apgyventoj lietuviams vietoj, geram žmogui labai paranki ir pelninga vieta. Parsiduoda todėl, kad savininkas turi išvažioti. Kreipkitės patiesiškai arba laišku šiuo adresu: (17) 49 Ames st., MONTELLO, MASS.

PARSIUDODA Rašamoji mašina OLIVER No. 9, naujausias mados, kaina \$190.00, parsiduoda už \$48.00 iš prieštis kad savininkas turi eiti į karę. Mašina visai da nevertota. Pasusk \$20.00 per money order, kitus užmokėsi atsiimdamas. P. Yankos, (16) BOX 36, Washington Sq. Sta., Worcester, Mass.

PARSIUDODA FARMOS. 85 akrų farma, 25 gražios dirbamos žemės, 200 obelių, didelis miškas vertės \$3,000, prie upelio, 2 mylios nuo Worcesterio; 8 karvės, 4 telyčios, 2 arkliai, vištos, vežimai, masinerija, viskas sykiu už \$6,500; \$3,000 imokėt, 588 akrų farma, 39 gražios lygios daržovės žemės, prie ežero, puikus budinink, sodas, miško del savės, arti miestelio ir 4 mylios nuo Worcesterio; be gyvulių, prekė \$4,200; \$1,500 imokėti. JONAS BUKOKAS, (13) 12½ Millbury st., Worcester, Mass.

Farmos! Farmos! NUSIPIRK UKE DIDIAUSIOJ LIETUVIŲ KOLONIJŲ AMERIKOJE. Čia yra jau pirkę arti 400 lietuvių ukės ir jau 7 kaimų apgyventi lietuviams. Pirkite ukę tarp savo tautos žmonių, tai bus linksma gyventi kaip Lietuvoje. Žemė parsiduoda ant lengvų išmokėjimų; neisdirbtos žemės akieris \$10, \$15 iki \$22. Taipgi parduodu išsirtas ukės su budinkais. Del platesni žinių rašykite: J. A. ZEMAITIS, (17) BOX 13, SAUBLE, MICH.

Lietuvių Žiniai! North pusės lietuvių, kurie norit nusipirkt pavienį "Keleivio" numerį, galite gaut ant kampo N. 6-th ir Calowhill gatvių (cigarų store), ten kur ir rusiškas laikraštis parduoja. Kaina pavienis numeris 4c. Jeigu norit, kad atneštumėm Jums namus, parasykit man atvirutę o as pristatysiu, bet tuomet "Keleivis" prekiuos 5c. vietoj 4c. P. SHOLOMSKAS, 31 N. Dewey st., West Phila. Pa.

Dr. A. Montvid Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas. Chicago, Ill. Miesto ofisas: 1553 W. Madison Street, Suite 600—612. Valandos: 10-12 ryte. Phone Haymarket 2563. West Side ofisas: 2225 So. Leavitt st. Valandos: 6-8 vakare. Phone Canal 4626. Nedėdieniais prima tik iškalno susitarus. Rezidencijos Teleph. Albany 5546.

HUMORISTIKA.

Amerikoniškas humoras

Prieš keliolika metų amerikoniškas autorius M. Quodd pagarsėjo savo feljetonais, skelbiamais dienraštyje "The Detroit Free Press." Feljetonai buvo sustatomi buk tai iš ištirauki, imamų iš laikraščio "The Arizona Kicker," leidžiamo tulo Mr. Giveadem Gulcho, kas vertime išėina, kad laikraščio vardas yra Arizonos Spardikas, o jo leidėjas yra "give a damn," paprastai amerikiečių vartojamas sakiny, kuris liuosame vertime pas mus reikis: pasiepk—pa smerk. Europiečiai tečiaus nežinodami amerikoniškos humoristinės fantazijos, iš tikrųjų manė, kad ir laikraštis "Arizonos Kickeris" yra ir jo leidėjas tokia keista pavardė vadinas, tuos feljetonus cituodami, rimtai rašydavo apie Amerikos gyventojų laukiniškumą ir baisų civilizacijos trukumą, kuomet jie darydavo amerikiečiams nemažą skausmą juoko ir leisdavo tvert visokią humoristiską "stories" apie europiečių proto bukumą. Čia paduosime keliatą ištirauki iš to Arizonos Spardiko. Štai ve:

"Smagu mums pranešti kad senas Silas Davis mūsų apilinkėj medžioklams meškas, pasišovė į dešinę šlaunį ir pagulės bent porą mėnesių lovyje. Senas Silas jau yra nušovęs daug meškų ir už tai jam priguli garbė be to jis yra niekingiausias esybė pasaulyje. Pridarė mums ergelių daugiau, negu visi mūsų skaitytojai sykiu pėmus. Kiek sykių jį atsilankė mūsų miestai, tiek sykių žaidė šaudymais iš revolyvio ir mūsų redakcijos langus, syki net užsimanė nušauti mūsų miesto galvę (chiefburge), bet tik keli žmonės savo šuoliais sužiedė. Mėginome jį apmalkinti, pasiūlydami kysį—neėmė grasiname nulinčiavimu—veltui. Dabar pati Augė čiausioji Apveizda nubaudė už padarytas mums skriaudas. Tikimės, kad pagulės porą mėnesių budoj senas latras atgaus sveiką protą."

Toliaus:
"Tulas džentelmonas, kuris atvyko pačto arkliais padėdėlio vakare su augsta pečiaus ryna (cilindery) ant galvos, pirma negu suspėjo išlipti iš vežimo jau turėjo septynioliką šuoliais padarytų skylių savo cilindryje. Taisi džentelmonas tečiaus išsizėdė delei to menkniekių Keliauninkai, žinantys mūsų piliečių špasingumą, pas mus gali smagiai laiką praleisti."

Arba ve:
"Nenorime 'Pine Hill Journalo' (Pušinio kalno žurnalo) redaktoriaus skriaudoms, tečiaus manome, kad skolingas mums savę prizadėjimą. Prieš tris savaites jis paskelbė savo vedamam laikrašty, kad nušluostys mums visiemis nosį prie pirmo susitikimo. Nuvykome tad pereitą subatą pas 'Pine Hill Journalo' redaktorių, kad jam davus

proga žadėjimą išpildyti: kada mes eisme redakcijon priešakynėmis durimis, tai jis, viliugas, pasmuko už pakalinėmis, ir paskui matėme, kaip jis užkaboriais dumė miškan. Veltui laukėme čielas ištisas 6 valandas—jis neparejo. Taigi malonės pasiaiskint, kodėl mums nosies nenušluostė?"

"Mister Shayne, doras ir gerbiamas musų aptiekorius, giliai apgailestauja padarę klaidą, kad vietoje chinino, davė morfino tulam vargšui vežėjui Williamsui, nuo ko tasai patiesė kojas. Paklaidą įvyko labai natūraliu būdu, mat mūsų gerbiamas aptiekorius tuo laiku buvo užimtas sutaisymu 'keliatos gyduolių antsyk. Dėlto manome nėra reikalo daug imt sau į galvą nemalonaus atsitikimo. Prie progos tečiaus atkreipiame mūsų gerbiamų skaitytojų atydą į naują pono Shayno apskelbimą šiame numery."

"Iš Wyomingo praneša mums, kad ten nulinčiuta mūsų miesto piliitis p. J. B. Tinkham. Stebimės, kam jam reikėjo važiuot net į Wyomingą, kada galėjo būt taip pat gerai nulinčiutas savo gimtiname mieste."

"Mr. John Scott praneša mums, kad dvi savaitės tam atgal šaudęs iš revolyvio į šunį, bet nepataikęs; kulpa atsismušė į šaką sienoje ir nubrodino jam pačiam skurą ant galvos. Nuo to laiko p. Scott'as neturi galvoj pleiskanų, gali kiek nori gert whyskės ir niekad jam galvos neskauda. Atkreipiame mūsų skaitytojų domą į tą didžiai svarbų patirimą, nors ir pirma jau buvome girdėję, kad smarkus režimas šaudykles apšodais galvon turi tas pačias geras pasekmes."

Amerikoniški humoristai abelnai gerėjasi paradokais ir prasimanymais. Juokelius, vadinamus "story," ir humoristiskias pastabas visuomet pasakoja su tokiu imtumu ir užinteresavimu, kad visuomet išsyk išrodo, kad apsaoko tikrą rimtą atsilikimą, tik paprastai pati užbaigta atskleidžia, kad klausytojas apsiriko ir pats juokas, tokioj formoj paduotas, pasidaro da juokinęsnis.

Tipiškas tokio humoro rašytojas buvo Amerikoje 1867 metais miręs humoristas ir labar amerikiečiams gerai žinomas po slapyvardžiu Artemus Ward, Karoliūs Farrar Browne, tik visi jo rašyti juokai pasiepia unglių kalbos ydas, jos homonimus ir iš žodžio dvi-gramiško tam tikru sakinio sustatymu ištiraukiant humorą, vertime netenka savo vertės. Pav., apie moronus, pripažįstančius laugpatystę, Ward sako: "Their religion is singular but their wives are plural." (religija pas juos yra vienskaitoj, bet pačios daugyskaitoj.)

Redakcijos Atsakymai.

Adomui Yurgilai.—Mums rodos, kad šitokį dalyką lengva kiekvienam suprasti, kas bent kiek pamasto. Esanti drauginio gyvenimo tvarka begalo gera tiems, kas be darbo, tamsių žmonių išnaudojimu gyvena, o ta tvarka darbininkams nesu- skaitomų skriaudų daro. Kunigai labiau keikia ir draudžia žmonėms skaityti darbininkiškus laikraščius, negu laisvamaniškus tautininkų leidžiamus, nes darbininkiški laikraščiai atskleidžia darbininkams teisybę iš kur kyla melai ir skriaudos. Jei tamista skaitytumėt bent darbininkiškus laikraščius atydžiai nuolat ir pa-

lygintumėt raštus su "Draugo" raštais, jus skirtum greit pats rastumėt ir visai nereikėtų jums klausit kodėl kunigai draudžia skaityti darbininkiškus laikraščius.

AKRON, OHIO.

"Keleivio" No. 13-tam tulo K. J. Apušoto korespondencijoj pasakytą: "Pakol čia gyvena A. Zablackienė, gyvavo ir Progresiščių kuopa, su jos išvažiavimu mirė Netik minima kuopa, bet ir kitos draugijos neteko veikliausios narės."—Visgi pasakytą netiesa, nes minimos kuopos paskutinis susirinkimas buvo 24 liepos 1917, O A. Zablackienė išvažiavo vos tik antras mėnuotai, vadinasi kad mirė ne dėl Zablackienės išvažiavimo?

Rozalytė.

Materializmo prirodytų teisybių užginčyt negalima; faktai tiesioginiai ar netiesioginiai vis platesni ir platesni ir liaudies minių pradeda būt matomi ir pripažinti; filozofams ir teologams reik su tuo skaitytis.

Nusipirkit gražų veikalą. Žemaitės Raštai Karės Metu.

Yra tai graži knyga papuošta autorės fotografija ir kitais idomiais paveikslais. Minėtas Raštus išleido Lietuvos Sėlpmo Fondas ir visos nuo jų pelnas eis sušelpimui nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Kas nusipirks tą knygą, tas netik papuos savo namus ir padidins knygyną, bet kartu ir badaujančius žmones sušels.

Raštų kaina tik 50 centų. Žemaitės Raštus galima gauti sekančiose vietose: "Keleivio" Redakcijoj 255 Broadway, S. Boston, Mass., J. Neviackas, 149 Millbury st. Worcester, Mass., K. Gugis, 127 N. Dearborn st. Chicago, Ill., Mrs M. M. Rice-Herman 25 Van Carlear pl. New York, N. Y.

Agentams, kurie ima daug ant sykiu platinimui, pagal nutarimų I.S.F. Pild. Kom. nuo dabar bus duodamas 25 nuosimtis. Todel kiekvienas, kuris atjauciat vargus nukentėjusių nuo karės mūsų giminių, brolių ir draugų, pasistengkit patis nusipirkt tą knygą ir platint tarpe savo draugų, nes kaip jau minėjom visos pelnas nuo tų raštų skiriamas nekentėjusiems nuo karės Lietuvoje.

DAKTARAS
A.L. KAPOCIUS
LIETUVYŲ DENTISTAS.
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 2 iki 9 vak.
NEDĖLIOMIS
iki 1 v. po pietų.
Ofisas "Keleivio" name.
251 Broadway, Tarpe C ir D Sts.
SO. BOSTON, MASS.

Jonas A. Katkus
UZLAUKAU VISOKIŲ KNYGŲ
IR KITOKIŲ DAIKTŲ.
Galima gauti pirkti visus Amerikoje leidžiamus laikraščius, taipgi ir juos užsiprenumeruoti.
Krautuė atvira nuo 7 iki 12 vidurnakties.
Toliaus gyvenantieji gali keiptis lašku nuo adresu: (?)
J. A. KATKUS
2294 Forbes st., Pittsburgh, Pa.

MAGISKOS ŠTUKOS.
Padavę žiurštėjams ištirt BOLĖ, bežiurint Bolė iš rankų prazūna ir niekas negal suprasti kur ji dinga.
Paskui pats priešes prie žmogaus ištrauki ta bolė iš jo nosies. Prisiskite 25c. gausite ta bolė ir katalio-
The Magic Shop.
BOX 309, Holbrook, Mass.

LOWNEY'S Crest Choc. Dates
AR NORI, KAD MERGINOS MYLETŲ?
Jeigu taip, tai nusipirkt
LOWNEY'S
KREST KENDŽIŲ.
o ji niekad nepamirš jus, ne kendžių gardumas priverčia jus mylėt. Reikalaukit visur ir visados Lowney's Crest Kendžių. Jeigu negali gauti kitur, tai prisiusk mums dolet, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoje išdirbtų kendžių.
Geriausios agentas Bostone
K. ŠIDLAUSKAS
226 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.

LOWNEY'S
KREST KENDŽIŲ.
o ji niekad nepamirš jus, ne kendžių gardumas priverčia jus mylėt. Reikalaukit visur ir visados Lowney's Crest Kendžių. Jeigu negali gauti kitur, tai prisiusk mums dolet, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoje išdirbtų kendžių.
Geriausios agentas Bostone
K. ŠIDLAUSKAS
226 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.

Geriausias Kriaučius Bostone.
Jeigu norite tinkamas ir atsakan-
cias drapanas, tai užsisakykite pas
lietuvius kriaučius:

J. BERZELIONIS & CO.
4 Haymarket Sq. kampas Cross Str.,
arba 28 Chandler St. netoli Castle Sq.
BOSTON, MASS.

Nusipirkt mosties
TAI BUSI GRAZUS! Ją išdirba
Mentholatam Co. Prieš eisiant gult
istėpk veidą mostia per kelis vaka-
rus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu
baltu. Joki mautis išima plėtimus rau-
donus, juodus arba šlakis ir pra-
lina visokius spuogus nuo veido. Kai-
na dėžutės 50c. ir \$1. Pinigus gali
siųst ir stampoms.
J. RIMKUS
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.
10 DALYKŲ KISENINIO PEILIO
KOMBINACIJA \$1.50

H. S. Stone, Cph.D.
Akių
Specialistas.
10 m. So. Bostone.
399 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. David W. Rosen
Kaiba Lietuviškai, Lenkiškai,
Rusiki ir Vokiškai.
GYDO VISOKIAS LIGAS.
Valandos:
Nuo 8 iki 10 ryto. Nu
8 iki 8 diena. nuo 7
8 vak.
521 HANOVER STREET,
BOSTON, MASS.

**Ant 21
akmens**
Gėlikelio laikro-
dis šriubelia už-
kamas, vyriš-
ko didumo, an-
20 metų aukso-
tas su išrašytai
dubeltavais vir-
šais. Labai te-
singas, ypatingai
gėlikeliu važiuojantiems žmonėms,
kuriems reikia visuomet tikras lai-
kas žinoti. Gwarantuotas ant 20 me-
tų. Ypatingas pasiūlymas. Mes iš-
siusime jį laikrodėli ant kiekvieno ad-
reso už \$3.95 C. O. D. ir persiuntimo
laikui, su teise jura viską peržiūrėt
Jei bosi neuzgandintais, nemokėti ni-
cento. Atsiminkite jį užmokėtu-
mėt už tokį pat laikrodėli apie \$25.00
jei pirktumėt kitur. Puikus auk-
suotas lencingelis ir kabotis dykai su
kiekvienu laikrodėliu. (7)
EXCELSIOR WATCH CO.
906 Athenaeum Bldg. CHICAGO, ILL.

**Al. Alena Kostovska, pasiro-
dau visai publikai akys.**

Kas mane išgelbėjo nuo varginan-
čių ligų? Salutaras Bitteris. Aš
per praėjus 4 metus buvau vos tik
gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo
pilvo ir dispensijos. Mažai tegalėda-
va valgyti ir suvalgytas maistas au-
teikdavo daug man nesmagumo—at-
siliepdavo skilvį skausmai, režimas,
gurgimas vidurių. Diegliai suimda-
vo po krutinę, šonuos ir strėnuos.
Niekur aš negavau pagalbos dėl savo
sveikatos. Bet kada aš pradėjau re-
kalauti Salutaras Bitteris ir Salu-
taras, Regulatras, del moterų, pra-
dėjau gerai jausties, gerai valgyti ir
dirbti, pasidare smagu viskas. Per
6 mėnesius aš savo paveikla nebe-
galiu pažinti ir palikau laiminga naudo-
dama Salutaras Bitteris. Kaina \$1.00.
Galima gauti geriausiose saluonose
ir aptikose, o kur negalima gauti,
kreipkis pas:
SALUTARAS CHEMICAL INST.
Sėlis nuo vėsių blogų
1700 S. Halsted St., Tel. Canal 6417.
P. J. BALTRĖNAS, Prof.
Chicago, Ill.
Šita apgarsinima turėtų perkaityt
kiekvienas, iškirpt ir pasiūlyt.

PAIN-EXPELLER
tai kiekvienos šeimynos geriausias draugas, kuris
tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų.
Dabartinės gyvenimo aplinkybės priverė mus pa-
branginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų
didelį.
Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą
gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbangumo. Nes-
duokite apgauti suklistutais vaistais, parduodamais
už pigesnę ceną.
Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiame
pakeleje, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad
buty ant pakeleio įenklas "INKARAS" ir žodis
"LOXOL" o taipgi mūsų pavardę.
Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose
aptikose. Galite gauti ir tiesiog iš mus. Patariame
pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių
dvigubai daugiau, negu už 35 centus.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Wa. ington Street, New York

Rusijos Revoliucijos
PAVEIKSLAS

Minėtas paveiklas parodo, kaip
nuginkluoja carą ir kaip jis turi pa-
sitraukti nuo sosts. Revoliucionie-
riai aplinkui spęse su raudonomis
vėliavomis apakabia Laisvę. Pa-
veikslas spalvotas ir gerai atrodo.
Prisiskite 25 c., o mes prisiūsime
jums paveikslą. Galite suvyniot 25c.
į popierą ir pasiūt prastame laiske
užrašydami aiškią adresą.
"KELEIVIS"
255 Broadway,
South Boston, Mass.

APTIEKA

Teisingiausia ir Geriausia
Sutaisom Receptus su di-
žiausia atyda, nežiurint ar iš
Lietuvos atvežti ar amerikoni-
ki. Gyduolių galite gauti, ko-
kias tik pasulyje vartoja, taipgi
visados randasi lietuvis ap-
teikorius.
EDVARD DALY, Savininkas
18 Broadway, So. Boston.
Galite reikalauti ir per lai-
kus, o mes per ekspresą gyduo-
les atsiūsime.

ELEKTRA YRA GYVASTIS.

VYRAI—MOTERIS—KAM KENCIAI? Bukit tvirtus,
sveik. Užsiganedinkit gyvenimu. Prisirengkite dabar
prieš ligas, skaudulius, šaltį. Stebuklingas pasekmes ta-
sai elektrikas dirba padarytas ir spatingu tikslu.
ATNAUJINT GYVYBĘ nusilpusio kuno dalyse. Geras
nuo susinervavimo ligų, reumatizmo, mirmio pilvo, ink-
stų, plaučių ir kitokių negalių vyrams ir moterims. Ne-
kentėk da vieną dieną. Prisiskit \$1.50 su vardu ir adre-
su, o mes pasiūsime tuojau. Priduokite juosmens mie-
rą. Už Suvenytų Valstijų reikalaujame užmokėti iš karno.
Fishleigh & Co., 8 70 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

KARE IR LIGOS!

KARĖ, TAI LIGŲ GIMDYTOJA.
Karė padaro žmogų, o ypač tą, kurio vai-
kas, giminais ar draugas randasi kovos
lauke bei rengiasi prie kariavimo, susi-
rupinusi, o tas trukdo reguliariškam
valgiui bei VALGIO VIRSKINIMUI
Karė yra priežastimi valgio produktų
pabrangimo, delko paprastai žmonės
bei darbininkai turi permaintyti jiems
priprastus valgius, kitais arba sumažinti
jų sunaudojamą laiką.
Tas viskas prisideda prie išsivystymo
įvairių vidurių bei skilvio ligų. Vienok
Kiekvienam žmogui pagalbon stoja Ap-
teikoriaus Vincio J. Daunoro Trejankos
arba Trejos Devinerios. Kaina dežu-
tės su prisintimu 50 centų. Reika-
laukite prisiusdami pinigų pačto žen-
keliais, šiuo adresu:

VINCAS DAUNORA
Aptiekorius,
229 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

**"KELEIVIO"
SPAUSTUVĖ**
Viena iš didžiausių lietuviškų spaustuvių
Amerikoje su naujausiomis mašinomis
ir geriausiais įtaisymais.
SPAUSDINAM:
KNYGAS,
KONSTITUCIJAS,
PROGRAMUS,
APGARINIMUS ir
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.
Reikia, spausdiname visokius spausdinus
nuo didžiausios knygos iki mažiausio tieltio.
Darbą atliekame
GRAZIAI, PIGIAI ir GREITAI.
Ypatingai pigiai ir gražiai padarom drau-
gystės Konstitucijas ir šiaip visokius jų
reikalams spausdinus. Todėl su visokiais
spaudos reikalais kreipkitės į "KELEIVIO"
spaustuvi, o visados gausit teisingą ir gerą
patarnavimą.
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston Mass.

HUSLPIŲ, NERVŲ, NEUŽTEKINAI KRAUJO TURENTI VYRAI IR MOTERIS
**Igauna Stiprumą, Tvir-
tumą, ir Sveikata.**
Jeigu sergate pilvo bei žarnų
ligomis, jeigu turite skausmą
galvos, užkėrimo vidurių, ne-
galete mieguoti, neturite gero
apetito; jeigu jusu kūnas yra
nusilpnėtas, turite prastą krau-
ją, neprimą kvapą ir silpnus
nervus; jeigu jaustate visai
nuvargę ir jeigu kvaup, išpuštų bei skaudingų po valgiu vidurių ir grobų,
ir kunikos pajėgas išnykusias,
—turite vartoti Nuga-Tone—
tą Stebuklingą Kraujo Valy-
toją ir Sveikata Tverėją.
Nuga-Tone
Padara Tvirtą, Raudoną Kraują, Stiprus, Nuolatinis
Nervus ir Tvirtus Vyrus ir Moteris.
Tie svarbus gyduoliai, Nuga-Tone, šmeta nuodas iš kūno ir padara
jį stiprą ir sveiką. Pripildą kūną su tvirtu, raudoną kraują ir padidina
voga kūno. Nuga-Tone duos jums giarą apetitą ir kožas kasms maisto
bus skanus, nes jusu gruomulvaimas bus svarbam stoviuje. Nėra geresnių
vaistų nuo rukioto, pilna gazi pilvo, nesveikumo kepenų, užkėrimo
skilvės, haurio kvapo, išpuštų bei skaudingų po valgiu vidurių ir grobų,
nerviskumo ir apvilkto liečvio. Nuga-Tone pastiprina širdę, pridoda
veiklumo kepenoms ir padara viduriavimo liuosą ir reguliarišką. Jeigu
kas yra nuvargis, silpnas, nervuotas ir išnaktint stoviuje, ne turis
apetitą ir ambicijos, jaustas nesmagumo visam kūnė ir negale atlikti
savą darbą bei naudoti pirmumo gamtos-Nuga-Tone padarys tą, jog
jaustes kaip naują žmogum. Pripildis pilnai su tvirtumu, stiprumu ir
gyvingumu.
Nuga-Tone yra Absolutiškai Gvarantuoti
kad sugrąsis sveikata ir būsite užgandinti, arba mes sugrąšime pinigų. Gvarantija
yra įdėta į kiekvieną pakuotę. Pinais visose mėsos gydymas tik \$1.00, ar ant šėlių mėnesio
už \$5.00. Siūsiame savo patalavimo šendėra ir apgukite savą pirmutinį sveikata,
stiprumą ir apšvėtą. Nuga-Tone yra taipjan naudingas dėl vyrų kaip ir dėl moterų.
SUSIKIT TĄ KUPONĄ
National Laboratory 1101 123 W. Madison st., Chicago, Ill.
Lėla Rūpeli S. ir maldai pridūti mėsos gydymo,
gyduoliai Nuga-Tone.
VARDAS IR PAVARDĖ
ADRESAS

CARAS SIBIRE.

Vieno akto veikalas.
Parašė Elmer L. Reinzenstein.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 10, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

(Taša.)

Romanovas (bučiuoja pačią). Sveika, senel! Na, tai ir vėl viena dieną išdirbau. (Nusiima pirštines.)

Romanovienė (nervingai). Kodel tu taip vėlai?

Romanovas. Nesibark už tai. Aš buvau užjęs į Petkovo krautuvę.

Romanovienė. Ką gi tu tenai veikei? Maisto mes turim jau perdaug namie.

Romanovas. Bet palauk, pakol pamatysi, ką aš nupirkau. (Jis žvejoja po vieną kišenę.) Štai, šviežių svogūnų! (Neria ranką kitan kišeniun.) O ve, silkė marinavota! Ach, tu skatina!... Skistimas išbėgo! Tas Petkovas tai vis gailisi popieros. (Apliažo pirštus.) Aaa, gardumas! Motin, tas labai tiks prie tavo lešiuokų sriubos. (Nusiima keptę ir kailinius; ilgi darbiniai marškiniai išleisti ant viršaus. Visą laiką kalba.) Jei-gu aš tau išpasakiočiau, kokį aš turiu apetitą, tai tu man netikėtum. Sunkus darbas. Darbas, tai geriausias sosas! Ar tu žinai, ką aš pasakiau savo užveizdai Goblovui? "Goblov," sakau, "kiekvienas spatas sniego į vežimą, tai šaukštas lešiuokų sriubos į mano pilvą."

Romanovienė (aštriai). Bet šįvakar tavo pilvas negaus lešiuokų sriubos nei šaukšto!

Romanovas (suraudamas veidą). Ką tu sakai? Nebus lešiuokų sriubos?

Romanovienė. Sriuba nenusisekė.

Romanovas. Nenusisekė? (Stengiasi nusiraminti.) Taip, taip, tas gali pasitaikyti. (Plaktelėjęs jai per petį.) Tai niekis, motin! Pasaulis delto nesustos, kad mūsų sriuba nenusisekė! (Iškilmingai.) Tai vis Dievo bausmė už mano godumą!

(Jis atsisėda ir nusiima batus. Ji žiuri į jį nervingai, nežinodama kaip apreikšti tas sujudinčias žinias.)

Romanovas (apsidairęs). O kurgi Alioša?

Romanovienė. Žaidžia su vaikais ant gatvės. (Prieina prie langa susirūpinusi.) Ši-tuo laiku jis neturėtų but lauke. (Žiuri per langą.)

Romanovas. Jis geras vaikas. Jam nieko blogo neatšitiks. (Su pančiakomis, ant kojų jis eina prie virtuvės durų. Tuo tarpu Romanovienė atsisuka ir pamatius jį prie pat durų sušunka.)

Romanovienė. Mike! Kur tu eini?

Romanovas (atsiprašant). Aš ėjau savo kurpių. Aš manau, kad jie stovi paprastoj savo vietoj, prie pečiaus.

Romanovienė. Taip, taip, jie tenai yra, bet aš tau juos atnešiu.

Romanovas. Ne, ne! Aš pats galiu sau šluos atsinešti. (Jis siekia prie durų.)

Romanovienė (smarkiai). Bist du verickit? Vaikščiot po kambarį su vienom pančiakom ant kojų! Gal nori rakštį įsivaryti? Buk šičia! (Ji skubiai įsmunka virtuvėn.)

Romanovas. Tu, matyt, apie kiekvieną mažmožį pamislini. (Jis prieina prie stalo, paima tuščią torielką ir linguoja galvą.) Sriuba nenusisekė! Ai, ai, ai! (Atsidusęs pededa torielką vėl ant stalo. Romanovienė ateina su korpėmis.)

Romanovienė. Štai tavo korpės!

Romanovas. Tu taip kaip šventoji, matut! (Apsiauna korpėm ir linksmai atsidus-ta.) Ach! Tai puiku! Šilti, kaip tešla! Sniegas, tai pašėlusiai šaltas. Bet tas šaltis yra geras—sausas šaltis! Tai netoks šaltis, kaip Petropavlovsko tvirtovės kalėjime buvo! Aš tau perskaitysiu Krapotkino aprašymą...

Romanovienė. Mike, aš turiu tau vieną daiktą pasakyti—

Romanovas. Tai ve! Imk dabar tuščiu pilvu ir klausykis! Palauk, pakol mano diržas vidurius suveržs. Tuomet galėsi man papasakoti, ką tau Ošinskienė sakė ir ką tu jai atsakei—

Romanovienė. Su Ošinskiene tas neturi nieko bendra.

Romanovas. Na, kas ten nebutų, vistiek nepages. Kurgi Alioša? Turim pasiskubinti! Juk šįvakarą mes einam į Trockio Te-

atrą. Jei pasivėlinsime, sėdinių negausime. **Romanovienė** (tvirtai). Šį vakarą mes negalim eit!

Romanovas (protestuodamas). Bet mes turim eiti! Šį vakarą jie rodo Čaij Čapliną "Juoko Gazuose." Ir tai paskutinis vakaras. Visi apie jį kalba. Vežikas Konovskis sakė, kad jis taip juokėsi, jog ašaros pradėjo eiti. Ir jis nemeluoja. Ant jo veido da ir šmorai stovi. O Goblovas! Ar tu žinai, ką Goblovas man sakė? (Ištikinant.) Jis nuėjo vakar su savo šeimyna, tai jo uošvei, Marijai Petrovnai, kraujo gisla truko nuo juoko! (Iškilmingai.) Jie turėjo šaukti daktarą!

Romanovienė. Mike, šį vakarą nelaikas tokioms kvailystėms! Nelaikas ir valgyti! Šį vakarą yra—yra—

Romanovas (paliestas jos rimtumu). Kas yra, matut? Ar tau ir vėl kas pasidarė?

Romanovienė (nervingai). Taip, taip! Pasirodė!

Romanovas (susijudinęs). Koks šventas pasirodė? Šventojo dvasia?

Romanovienė (purtindama galvą). Ne, netikrai šventas. Klausyk, Mike—

Romanovas. Nešventas, sakai? Tai reiškia, aniuolas?

Romanovienė. Ne, ne aniuolas! (Smarkiai). Tylėk ir klausyk—

(Lauke pasigirsta triukšmas ir balsų mišinys.)

Romanovienė (išgąstingai) Alioša!

(Ji puolasi prie durų ir atidaro jas. Ineina Ošinskienė, caruką už apykaklės traukdama. Vaiko veidas purvinas ir ašarotas, drabužiai suvėlti, pančiakos visos skylėtos.)

Alioša (verkdamas). Mama! Mama!

Ošinskienė (kratydama jį). Aš tau užmamuosiu, tu vėliukšt!

Romanovienė (padukusiai). Paleisk jį iš savo rankų! Paleisk!

Ošinskienė. Nepaleisiu, pakol jis negaus ko reikia!

(Ji užsimoja caruką mušti, bet šis iš jos išstrukt ir pasislepia už motinos.)

Romanovienė. Kaip tu drįsti pakelti ranką ant mano vaiko, tu prakeikta—

Ošinskienė. Tavo vaikas yra vaikata, štai kas jis yra—niekam netikęs bomas!

Romanovienė. Pasakyk tu dar žodį, tai aš tau akis išplėsiu!

Romanovas (švelniai). Cit, motin, cit!

Romanovienė. Tu čia tylėk!

Ošinskienė (sarkastiškai juokdamosi). O Dieve, kaip ji ant tavęs ponauja! Tu ne vyras—tu tik sliakas!

Romanovienė. Ar tu žinai, į ką tu kalbi? Į savo imperatorių—į savo valdoną! (Į carą, kuris nori ją pertraukti.) O tu užciaupk savo burną!

Ošinskienė (prunkstėjęs paniekinančiai). Valdona! Koks po velnių iš jo valdonas, kad jis savo bobos negali suvaldyt?

Romanovas. Valdona yra tikrai vienas. (Parodo pirštu augšty. Moteris nusiramina.)

Romanovas (ramiai). Ką gi tu padarei, Alioša?

Ošinskienė. Ką jis padarė? Jis sukrūvino mano Vankai nosį, štai ką jis padarė!

Romanovas. Taip negerai, Alioša!

Alioša (protestuodamas). Bet, papa—

Ošinskienė. Geresnio vaiko, kaip mano Vanka, nėra visam Tobolske. Tai palaimintas avinėlis—

Romanovienė. Tavo Vanka yra rupuzė, ot kas jis yra. Jam vėta sukrūvint šešias nosis!

Ošinskienė (karingai). Jei tu vadinsi mano Vanką rupuzė, tai aš tau—

Romanovas. Ne, ne. Čia Alioša kaltas. Mušti panašų sau sutvėrimą, tai reiškia mušti Dievo paveikslą. Eik, Alioša, pasakyk Ošinskienei, kad tu negerai padarei; paprašyk, kad ji tau dovanotų. (Alioša tyli.) Mat-tai! Iš gailiesties jis net negirdi!

Ošinskienė. Iš gailiesties, o kaipgi! Jis yra užsispyręs kaip kiaulė! Bet nėra ir dyvų, juk tai vokiškas kraujas—

Romanovienė (įniršus). Donnerwetter! Das ist aber ein bischen zu viel!

Romanovas. Gana tų šiurkščių žodžių. Mes visi darome klaidų ir nesmagumų. Kokia iš to nauda, kad vienas kitą teisime?

Didis Teisėjas viską mato ir viską supranta. (Deda ranką Ošinskienei ant peties.) Eik namo, Olga Ivanovna. Alioša jau gavo savo lekciją. Gyvenkime ramybėje. Eik ir tegul Dievas tave laimina!

(Toliaus bus.)

KIEKVIENUSE NAMOSE
Sloano Linimentas turi savo vietą gyduolių sandėlyje kaip pagalba nuo skausmų ir gelimų.
Greit įsigeria be įtrūnimo ir numal-na skausmą.
Avaronis ir pasekmingsis negu pleisteris ar mostis, negadina odos.
Nuo reumatizmo, neuralgijos, gelimo, užsdrėskimo bei niktetėjimu vartok Sloano Linimentą. Gaunamas

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 17, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Trečia Laisvės Paskola.

Š finansų ministerio W. C. McAdoo prakalbos.
(Valdžios pranešimas.)

"Dabar aš noriu pasakyti umis apie vieną paprasčiausią būdą, kaip tie pinigai nus suvartoti. Mes šioj ka-j padarėme vieną dalyką, o jokia tauta istorijoje nėra padariusi kada nors pirma. Mes atlikome ką nors pripažinimo pasisvertimo, laromo tų žmonių, kurie užidėjo ant savęs savo šalies uniformą ir to pasisvertimo, urį daro tų vyrų šeimynos.

"Amerika da sykį sužibo kasuly savo prakiliu ir gražiu žmonišku darbu. Ji užgyrė Kongreso abiejų būdų, kaip tie pinigai nus suvartoti. Mes šioj ka-j padarėme vieną dalyką, o jokia tauta istorijoje nėra padariusi kada nors pirma. Mes atlikome ką nors pripažinimo pasisvertimo, laromo tų žmonių, kurie užidėjo ant savęs savo šalies uniformą ir to pasisvertimo, urį daro tų vyrų šeimynos.

"Jam taipgi daleista pa-imt \$10,000 kaip apdraudą tiesiog iš Dėdės Samo. Esame iš šalies izdo apdraudę 1,600,000 mūsų narsių kovo-tojų. Išviso apdraudus ka-reivių gyvasties suma siekia virš 13,000,000,000 dolerių, valdžios užgarantuota. Kai-po rezultatas karveiv ar ju-rininko moteris, kurios vy-ras paimtas, turi valdžios aprūpinimą, o atsitikime vy-ro mirties, jei jis yra ap-draustu, gauna \$10,000, jei ant tiek buvo apsidraudęs, be to po \$57.50 kas mėnesis per dvidešimt metų."

Stebetina Naujiena!

Vartodami šiu krutomųjų paveikslų Kamera, jus ga-lite parodyti kokioms kitiems savo namuose. Jums nereikia jokio lekcijų delto, kadangi ir vaikas ga-li ją operuoti. Jums nereikalinga jokia elektros įtampa, kadangi įsives kameraje taip yra įtaisyta, kad duoda la-bai stiprią šviesą. Pilnas prirengimas duodamas visai dykai su kiekviena kamera sykiu su 6 filmomis, kiekvie-na susidedanti iš 50 paveikslų. Filmas duodamas su sia Kamera, yra tos pačios, kurios yra vartojamos vi-suose Krutomųjų Paveikslų Teatruose. Mes duodame sykiu su Kamera nurodymus kaip uždėti ir kaip rodyti krutomuosius paveikslus. Šios Kameros visur parduo-damos po \$10 arba daugiau, čia jus gausite už \$4.75 ir priedais 6 filmas su trim šimtais paveikslų visai dy-kai. Šiuos filmas susideda iš sekančių: Juokingų, meliui, sentimentalių, karės paveikslų ir daug kitų žingeidžių pa-veikslų. Jeigu jus norėtumet daugiau filmų, jus gali-t gaut kuomet tik norit, kadangi mes turim iš 250 pasirin-kimų. Jums nereikia eist pinigų išleisti. Atsiųskite mums 20c. už peršintimą (stemplomą arba pinigais), li-kusius užmokėsite atsiimdami. Rašykite mums tuojau kol dar nepabrango.

ROYAL SALES CO., Dept. O-11
1015 W. Huron str., Chicago, Illinois.

INKSTŲ SUIRUTĖ privalo but be atidėliojimo ir rupestingai domon imama, nes tik šitai gali but tikras, greitas ir geisčinos pagalbos. Mes patariame reikale pamegint

Sereros Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų

(Severa's Kidney and Liver Remedy) nes tai ge-rai žinoma gyduolė inkstams ir urinariskiem silpnumams gydyt, taipgi prakaituojandoms ko-joms ir strėnu gelimams kas paeina nuo inkstų suirutės. Kaina 75c. ir \$1.25 visose aptiekose.

SILPNI NERVAI reikalauja sustiprinimo ir at-gaivinimo. Jei tas nebus į lai-ką joms duota, silpnumas lieka chronišku ir labai sunkiai pagydomu. Privalot pamegint

Severos Nervotona

(Severa's Nervoton) ir jus pastebėsite, kaip pa-sekminga gyduolė jis yra gydyme nervų apsil-nejimo, isterijos, nemigės, nupuolino energijos ir nerviskumo. Privalo but vartojamas, kada tik nervų nusilpėjimas to reikalauja. Jūs niekad nesigraudinsite ta gyduole vartojant. Kaina \$1.25 visose aptiekose.

Išbėrimai

yra žinomi kaip deginantys ir niežiantys šunvotės ar puškai, tai aiškus ženklai, kad kraujas yra netyras. Ypač pavasario laiku daugelis žmo-nių kencia nuo išbėrimo ir abelo delto apsilpėjimo. Jiems reikia krauj valancio vaisto, prasinancio ligos priežastį. Nuo visu panašių kentejimų patariam tuoj vartoti

Severos Kraujo Valytojas

(Severa's BLOOD PURIFIER), kuris yra pasekminga pavasario kraujui gyduolė. Išvalyda-mi kraują jus prasinat priežastį deginančių papukų ir odos išbėrimo, kurie dažnai pagamina didžias opas ir todėl nereikia to nepaisyti, tik greit gydyt. Kaina \$1.25 visose aptiekose.

Skaitykite, ką Fran J. Nevaček iš Whitemouth Lake, Man., Canada, mums rašo: "Kentejau nuo viso kuno niežėjimo per tris mėnesius, nuo kasymosi iki kraujo kunas tarsi ugnia dega, neturėjau kur dėtis, nei nakcia miegot. Vartojau as viso-kiu gyduoliu, bet man nepagelbejo, net stai išsakačiu Severos Kraujvalytojui apie Severos Kraujo Valytoja, Severos Odos Mostis bei Severos Gydanči Muili. Išsi-rašiau taji vaistų sudėtinį ir išsigydžiau taip, kad mano kunas dabar taip sveikas, kaip kada nors pirma buvo. Patariau juse gyduoles visiems vartoti."

Severos gyduolės parduodamos visur visuose aptiekose. Jeigu jus kartais negatūmėt gaut pas jus vietos aptiekojū, rašykite mums

W.F. SEVEROS CO., Cedar Rapids, Ia.

MOTERIS IR MERGINOS privalo po ranka turėti gerą ir pasekmingu gyduolių palaikymui savo sistemos geram stovy-ję, tokiam reikalui geriausia gyduolė vartojimui

Severos Regulatorius

(Severa's Regulator), tai yra tikras prietelius moterų ir merginų kentejimuose. Žinome tai iš laisku, kuriuos gauname iš visų šalies kampu. Jis veikia greit ir pagelbsti sureguliuoti siste-mos funkcijas. Kaina \$1.25 aptiekose.

CHRONISKAS UŽKIETĖJIMAS silpnina ligoni-benti kitas blogas pasekmes. Deito yra svarbu tatau prasinat tuojau. Jeigu užkietajimas tęsėsi ilgiau kaip dieng, laikas jį prasinat. Vartok

Severos Gyvasties Balsamą

(Severa's Balsam of Life). Jis prirodo savo ver-te gydyme užkietajimo, nevirškinimo, dispepsijos, skilvio bei kepenų neveiklumo. Tas pasekmin-giausias tokiuose atsitikimuose vaistas privalo but vartojamas kombinacijoj su kitom gyduolėm. Kaina 85 c. visose aptiekose.

STEBĖTINAS LAIKRODĖLIS

TIK \$8.75.

Užsukamas tik sykį į 8 dienas.

Turi 5 rodikles, rodancias 1) kiekvieną dieną mėnesio; 2) kiekvieną dieną savaitės; 3) valandas; 4) minutes; 5) sekundes.

Tai nepaprastai stebėtinus laik-rodėlis pasaulyje. Turėdamas šį laik-rodėlį nereikalingi turėti kalendarius, nes jis yra laikrodėlyje; nori dien-mėnesio dienos skaitlinę, savaitės dienos vardą, valandą, minutę ar sekun-dą, žvilgtelėjus laikrodėlin ir viską turi po akimis.

Be visa to, laikrodėlį nereikia dabot nuo išėjimo, nes jis užsukamas tik vieną kartą į 8 dienas. Tai bisk nepaprasta. Lukštai dailys ir druti. Niekad neuvelina nei minutės. Tik-rai akmenais gvarantuota 25 me-tams. Rašytą gvaranciją tu juse var-du duodame sykiu su laikrodėliu.

Kitor to laikrodėlio negausite ne-sipirkt, tik pas mus. Vertė jo mažiaus-ji \$18.00, mes paleidome už \$8.75.

Nereikalaujame pinigų, tik prisauk-mums 20c. stampomis ar sidabru siuntimo lėšoms apmokėti, o mes pasiūsiame laikrodėlį ir užomkėsi rešta pinigų atsiimdamas. Gyve-nanti Chicagoj ar apygardoje meldžiame atsi-lankyti mūsų krautuvėn ir apžiūrėti šį ste-bėtiną amžiną kalendorinį laikrodėlį.

Kas tik ji mato, tas ir superka. Kas pri-sigs mums iškirptę šį apgarsinimą su užau-ku laikrodėlio tam pasiūsiame VIESKAI DYKAI NAUJAI SUTAIŠYTĄ ELEKTRI-KINĮ DIRŽĄ, kuris gydo reumatizmo ligas, strėnų gelimą, paralyžių, skilvio silpnybes, galvos skaudėjimus, slogas, neuralgiją ir daug kitų. Tokie diržai, kaip matote paveik-slėlyj parduodu po 10 dolerių, nuo mūsų gani-dykal su paaiskinimais kaip jį vartoti. To-kią gera progą niekad kitasyk gyvenime gai-tes, iškirpkite šį apskelbimą ir prisaukite su savo teisingu antrašu ir 20 centais siuntimo lėšoms. Rašyk tuojau.

UNION WATCH CO. (Dept. 325)
670 N. Carpenter st., CHICAGO, ILL.

Siutus, Overkotas ir kitokius Rubus DUOKIT PASIUT MUMS.

Mes užtikrinam, kad Jūs suidėytok plaigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Kadangi mes imam materiją iš gerųjų firmų ir pri-mieruojam rubų pagal žmogų, todėl mūsų pasiuti siutai ar overkotai nesudarbo žmo-gaus išvaizdos ir buna tvirtesni.

VISOKIUS VYRAMS SIUTUS IR OVER-KOTUS PASIUAM PIGIAI IR GERAI TAIPGI IVALOM IR IAPROŠINAM VYRU IR MOTERU RUBUS

Darbas geras ir užtikrintas. Kaina prieinama.

Tikras Jung broils Moteris

Ant, Januška

222 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Telefons: So. Boston—42108

*) Vokiškai reiškia: "Ar tu išproto išėjai?"

Vietinės Žinios

Apsimaskavęs plesikas apipšė East Bostone krautuvę.

Pereitos nedėlios naktį, apie 5 pėdų ir 8 colių augščio vyriškis su uždengtu veidu įėjo į Tillie Granose saldinių sėkrovą. Savininkė buvusi užpakaliniam kambaryje, išgirdusi, kad kas toks įėjo krautuvėn, išėjo ir susitiko su apsimaskavusiu vyru, laikanti jį atkištą revolverį. Plesikas įsakė moteriškai tylėti, o pats po jos akių atsidarė redžisterį, radęs jame \$3 paėmė ir prasišalino.

Pabėgo iš kalėjimo 6 kaliniai.

Pereitą nedėdienį iš militariško kalėjimo Fort Banks apie 10 valandą vakare pabėgo šeši kaliniai. Jų pabėgimą pastebėjus Winthrop, Revere ir East Bostono apygardų visi kečiai ir pakeliai pavirto į triukšmą ir sujudimo reiklą; traukiniai likosi sulaukyti, automobiliai lankstė, ginkluota, atkištais bagniais, sargyba bėgiojo pamiškus ir krumus, įsiekant pabėgėlių, bet veltui.

Manoma, kad kaliniai perpjovė kalėjimo langą grietas pabėgo jų laukiančių automobiliu.

"Švarkas ir Milinė" mūsų scenoje.

Ateinančios subatos vakare Dudley Opera House teatre bus vaidinamas labai įspūdingas, trijų veiksmų dramatiškas veikalas iš Lietuvos valstiečių gyvenimo, po vardu "Švarkas ir Milinė". Veikalas begalo gražiai atvaizdina tuos apsi-reikšimus, kaip budavo tėvų leidžiami mokslan sūnūs, metę sėmėgą samatydavosi tėvų-sėmėgių tėvų prisipažinti. "Švarkas ir Milinė" veikalas kaip tik ir perstato vieną tokių atsitikimų taip vaizdžios ir sujudinančios scenose, kad suteikia nemažą gražaus pamokymo, parodyt kaip niekingas yra vaikų pasielgimas, kada jie už tėvų vargus ir meilę atsimoka savo nepripažinimu prie jų. Patartina visiems atsilankyti ir išsinešti gerus išpu-džius.

Veikalą vaidins LSS. 71 kuopos artistai. Beto tarpe aktų dainuos Laisvės choras. Teatro programai pasibaigus da bus ir šokiai.

Laisvės paskolos prakalbos.

Mus prašo pranešti, kad ateinančio nedėlio, 7 val. vakare, South Bostono Municipal Buildinge bus Laisvės Paskolos Komiteto parengtos prakalbos, kuriose dalyvaus ir lietuviai.

Michelsono prakalbos.

Rengia Lietuvos Dukterų ir Sūnų Dr-stė, nedėlio, 28 d. balandžio, Lietuvių salė, kamp. E ir Silver sts., So. Bostone. Pradžią 7:30 val. vakare. Kalbės St. Michelsonas "Keleivio" redaktorius. Dainuos "Birutės Kanklių" choras vedamas d. B. A. Simanavičius iš Cambridge'aus. Nariams kaip vyrams, taip ir moterims numazintas įstojimas į Lietuvos Dukt. ir Sūnų Dr-stę. M. M. Plepys, pirm.

Socialistų prakalbos.

Balandžio 21, po pietų "Elizabeth Peabody House" svetainėje Bostone, buvo prakalbos parengtos LSS. 162 kuopos. Drėg. Puišutė pasakė trumpą ir gerą prakalbėlę, Laisvės choras padainavo pora dainelių.

"Vienybės" Prakalbos.

Balandžio 21 d. po pietų Lietuvių svetainėje Brighton buvo prakalbos, parengtos pašalpinės draugystės "Vienybės". Kalbėjo d. Ambrozaitis, Vikšnaitienė (iš Montello) ir Bagočius, kuris brightoniečiams pasakė puikią prakalbą. Kalbėjo apie dabartinę Rusiją ir Lietuvą, nurodė kaip kaizeris su savo junkeriais nori pasmaugti Lietuvą ir kaip musų klerikalai su dešinėiais tautininkais eina kartu su kaizerio valdžia.

Tarpais Laisvės choras padainavo 4 daineles. Vikšnaitienė su dukteria taipgi padainavo pora dainelių. Julija Vikšnaitienė padėklamavo net 5 deklamacijas; vienas 60 kuopos narys (vardo negirdėjau) padėklamavo dvi eiles ir Jur. Jonušas. Vienu žodžiu, "Vienybė" savo prakalbomis užganėdino publiką.

Geriausieji publikai patiko Laisvės choro dainos, Bagočiaus prakalba, ir Vikšnaitienės deklamacija.

Ir ištikrųjų, tai yra gabi mergaitė.

Publikos buvo pilna svetainė, nors oras buvo bla-u-s. Naujų narių prisirašė apie 20. "Kardo" tapo išparluota 60 egzempliorių. L. D. Rezoliucijos išdalinta Raulinaitis.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikos Karei Lekcijos.

(Valdžios pranešimas).

Visas pasaulis kariauja. Nėra reikalo apie šį faktą aiškinti. Amerikos kareiviai jau Francijoje kariauja. Mes tatau žinome, nes mūsų vyrai jau iškeliavo; valdžia nuo musų reikalauja pinigų karės palaikymui ir jį musų namus ateina mel-dimai, kad bereikalingai nieko neekvotume. Dalykas tame, kad musų kareiviai ir Aliantai karės laimėjimui turi turėti maisto. Užtai-gi karė reikalauja pinigų, maisto ir vyrų bei kareivių.

Mes-gi turime pinigų, turime maistą ir ganėtinai vyrų. Visas pasaulis reikalauja maisto ir Amerika turi reikalavimą dalį pristatyti iš savo užderėjimų. Su vienytų Valstijų Maisto Administracija nurodinėja mums kas reikia daryti: aiškina mums kaip reikia maistą taupyti; ir pasako mums ką ir kaip taupyti, i-dant galėtume Europoj prigelti. Jeigu mes prigelbėsime Maisto Administracijai, tai kartu ir prigelbėsime karės laimėjimui.

Amerikos Quakeriai gelbsti Rusiją.

Pereitą nedėdienį Friend's Meeting House svetainėje, Roxbury, buvo Quakerių draugijos parengtos prakalbos. Kalbėjo Robert Tatlock, narys Quakerių dr-jos Rusai atstataiti. Tos draugijos nariai veikia Rusijoje nuo 1914 metų, pats Tatlock iš Rusijos išvažiavęs tik šį pereitą sausio mėnesį su tikslu surinkti 150,000 dolerių Rusijos atstatymo reikalam. Jis pasakoja, kad dabartinė Rusijos valdžia su Leninu-Troickiu priešaky yra didžiuliojo organizatoria ir jį pilnai atstovauja Rusijos žmonių pagėdavimus. Jis taipgi pranešė i-domų dalyką, butent, kad "Petrogrado padavadijimai" šiandien Rusijoje neturi svarbos patol, kol jų ne-užgria vietinis žmonių so-vietas.

Tatlocko prakalba buvo begalo interesinga ir daug jdomių žinių suteikė apie Rusiją.

ŠVARKAS ir MILINĖ

Trijų veiksmų dramatiškas vaizdelis iš lietuvių gyvenimo.

SU DAINOMIS IR ŠOKIAIS

ATEINANČIOS SUBATOS VAKARE

27 Balandžio-April, 1918

Durys atsidarys nuo 7 vakare. Perstatymas prasidės lygiai nuo 7:45 vakare.

Cambridge'aus "Laisvės" Choras dainuos gražiam teatre.

Dudley St. Opera House, 113 DUDLEY STREET, BOSTONE

Tai yra vienas iš puikiausių veikalų kada nors pasirodžiusių Bostono apilinkės scenoje. Minėtas veikalas puikiai atvaizdina Lietuvių praeitį. Jis perstato kaip vieni leisdavo savo vaikus mokslan, o kiti juos išjuokdavo; kaip vaikai prasimokinę stengdavosi palikti ponais išsižadėt savo tėvų; kaip vėliau susipratę galėdavosi savo padarytų klaidų ir tt. Kiekvienam atsilankiusiam bus malonu pamatyti. Cambridge'aus "Laisvės" Choras, kuris savo žavėjanciomis dainomis išpildys šokių ir dainų programą šiame veikalė.

Pasibaigus teatrui bus linksmus ŠOKIAI, griežiant muzikai. Todėl gerbiame visiems maloniai kviečiamą į šį perstatymą atsilankyti.

LSS. 71 KP. KOMITETAS.

Bostone bus arklų paroda.

Prasidėjus 30 d. gegužės Bostone tęsis per dvi savaites darbinio arklų paroda, rengiama National Red Star Ass'n organizacijos, statančios karės laukui reikalingų arklų. Sykiu, nanoma, bus viena didžiulė arklų demonstracija, kokios tik kada yra buvusi Bostone.

ATSISAUKIMAS.

Lietuvių Labdarystės Dr-jos Board direktorių susirinkimas, laikytas balandžio 3 d. 1918, nutarė parengti laukios naudai FERUS 10-11 ir 13 GEGLUZES 1918. Tam tikslui paskirta komisija rengdama minėtus ferus atsisaukia į visus Bostono ir jo apilinkių lietuvių ir jų draugijas, prašydami visų, kas ką gali, idant paskauti minimiems ferams; nors ir mažiausias daiktėlis Lab. Dr-jai bus didelis aukas. Šiuose surinkuose laukose pečiai draugaiji pirk. užtektinai reikalingų daiktų yra gana sunku, tai kiekviena geros valios žmonių parama labai bus musų meili ir brangiama. Todėl prašome ypac musų apilinkės lietuvių biznierių, kad kas kas gali paremtų L. Lab. Dr-jos ferus.

Savo aukas malonkint suvesti pas L. Lab. Dr-jos dženitorių Petrus Bolį, kuris visuomet randasi salėje, arba perduokti žemiau pasirašiusiems ferų rengimo komisijos nariams. Už kiekvieną auką gausit paliudijimą ir aukautojų vardai bus pagarsinti laikraščiuose.

Tikėdamiesi prielankaus mūsų prašymo išsklaidymo, pasiliekame Su pagarba, Mykolas Gričius kasininkas, 548 Fourth st., Napol. Januska sekret., 8 Hatch str., J. P. Tuinila pirm., Columbia Rd., So. Boston, Mass.

"KELEIVIO" SKAITYTUJŲ DOMAI.

GERB. "KEL" SKAITYTUJŲ!

Jūs žinot, kad visokie spaudos dalykai pabrango begalo, laikračio išleidimas prekuiuoja nesulyginamai brangiau negu metai atgal. Todėl visai, kurie gavot paraginimus, kad Jūs prenumerata pasibaigė, malonkint, kaip galima greičiau atnaujinti, nes kitą mėnesį negalėsime laikraščio siuntinėti. Podraug meliame, ir savo draugus prikalbinti išsiarinti "Keleivį", kuris drąsiai gina darbininkų reikalus nepašydams visų gyvenimo audrų.

Su pagarba, "KELEIVIO" LEIDEJAI.

Ir vėl diskusijos.

Ateinančio ketvergo vakare 60 kuopos svetainėje bus gyvos diskusijos temoje "Ar darbininkams reikalinga organizuoti ir amato unijas?" ir "Ar unijų pagalba galima pagerinti darbininkų buvį?" Panašūs klausimai jau buvo neskyj apkalbami ir diskusuojami, tačiau klausimas taip gilus, kad vienu apkalbėjimu jo nebeišriši. Šiuo kartu ir unijų šalininkai ir priešininkai žada pastatyti daug gerų argumentų.

BOSTONO IR APIELINKĖS DRAUGŲ ŽINIAI.

Norwoodo LSS. 133 kuopos 4-tai dienai liepos š. m. rengia iškilmingą pikniką ant Dean pievos, delto prašo, kad bent draugai socialistai tą dieną Bostono apilinkėse panašius parengimus nerengtų, bet atsilankytų į musų rengiamą tyrane ore pasilinksminimą.

LSS. 133 kuopos komiteto narys, J. Pakarklis.

Kaipo Stiprintojas.

Sulig medicinos žinovų, tai stiprintojas (tonikas) privalo turėti savyje tokių sudėčių, kurie galvina visą sistemą, sustiprina ir abelai užganėdina ligonį. Dėl to tai priežasties mės patariame, kad susirgusieji ir nusilpusieji vartotų

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balsama). Taisai vaistas, palengvina pratimo užkietėjimą, nevirinimą, dispepsiją ir kepenų nesmagumus. Pirmąkart jį nuo atsilankiojancios kartėligos, arba kaip toniką dėl senelių ir nusilpusių žmonių. Pirmą nurodymai randasi prie kiekvienos butelės. Kiekviena 85 ct. Pasiduoda visur aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on April 24, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Nuteisė diems mėnesiams Kalėjiman.

Pereitą panedėlį likos nuteisė diems mėnesiams kalėjiman rusas Sergej Shackenski už pasakymą: "To hell with this country."

Telephone: Back Bay 4200

DAKTARAS Fr. Matulaitis

GYDO VISOKIAS LIGAS PRITAIKO AKINIUS.

Valandos: Nuo 1 iki 3 dieng. Nuo 7 iki 9 val vakare. 419 BOYLSTON STR.

Suite 419, 420 ir 421, Netoli didžiojo miesto knygyno. BOSTON, MASS.

DAKTARAS A.L. KAPOCIUS

LIETUVYS DENTISTAS.

VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dieng. Nuo 2 iki 9 vak.

NEDELIONIOMIS iki 1 v. po pietų.

Ofisas "Keleivio" name. 251 Broadway, tarpe C ir D Sts. SO. BOSTON, MASS.

PARSIDUODA AUTOMOBILIUS.

Labai pigiai automobilius su 7 sėdynėmis, elektriska šviesa, pats įrėdėda, 6 cilindriais; viskas įtaisyta pagal naujosios mados; mazai važinėtas ir atrodo kaip naujas. Ateikit pasižiūrėti, o užtikrinu, kad patiks. Galima atsikreipti ir per laisną. CHAS URBAN. (17) 26 Gates st., So. Boston, Mass.

DOVANAI.

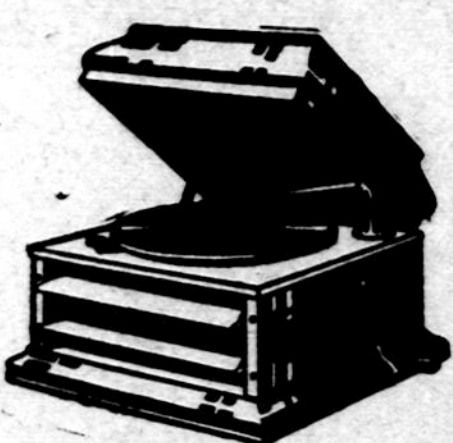
Katalogas gražiausių ir geriausių jubilierių ir muzikalių instrumentų, parduodamų labai pigiai. Reikalaukit vieng tuojau nuo MASHKEN & CO. 3101-3 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Columbia Gramafonai geriausi

Jų motoras moksliškai pagerintas geriausių išradėjų: Eina tykiai ir niekad nepagonda; jų muzikos tonas yra aiškus ir natūralus; išvaizda gražesnė. Todėl pirk Gramafoną pas mus, ir niekad nesigailėsi. Gramafonus ir rekordus siunčiame į visas šalis.

COLUMBIA GRAMAFONAI KAINA \$18.00

KAINA \$45.00 Toks pat be viršaus tik \$30.00

Kataloga Gramafonų ir naujausių lietuviškų rekordų siunčiame visiems. Prisiųsk 4 centus persiuntimui.

PILVINIS & ZALDOKS 233 Broadway, So. Boston, Mass.

Geriausia Lietuviška Aptieka So. Bostone ir apilinkėse

Gyduoles sutalsome ir prisiunčiame visokias, kurios tik pasulyje priimtos ir yra vartojamos.

Šidlauskas KRAUJO VALYTOJAS, geriausias vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.

Ypatingai geros šios gyduolės:	
Nuo prakaitavimo kojų .. 25c	Tikra Lietuviška Trajanka 35c
Gydanti mėsos nuo puikų 50c	Mosia ir akysiai nuo niežų 1.00
Nuo viduriavimo maizms 25c	Gyduol. patalsimui apėtito 1.00
Nuo viduriavimo suaugus. 50c	Gyd. suvalinimui vidurių 50c
Pamoda plaukams 20c	Gyduolės nuo kosulio ir sun-
Vaikų ramintojas 20c	kaus kvėpavimo 1.00
Nuo suirimo nervų 1.00	Gydu. nuo "kornų" 15, 20 ir 25c
Bobro lašai 1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų 50c
Nuo saulės nudegimo 50c	Proškos nuo nerviško galvos
Nuo slinkimo plaukų ir plei-	skaudėjimo 10 ir 25c
skanų 75c	Gumas nuo dantų gelimo 10c
Kraujo Valytojas 1.00	Visokie kvėpanti ir medika-
Nuo kosulio, gripo ir slogos 1.00	liški muilai 10, 15 ir 25c
Nuo Reumatizmo 1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų 25c

Perfumos visokių gėlių, 25c, 50c, 75c, \$1.00, \$2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus ir geras vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.

VISOKIUS RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI nežiūrint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiskus, o mes prisišims jums ekspresu.

Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. Šidlauskas
PROVIZORIUS
226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.

DAKTARAS KURIS IŠGYDO

Profesorius Daktaras French yra žinomas tarpe jo brolių daktarų, kaip Daktaras, kuris išgydo. Per 30 metų ligonbučių, dispensarių ir privatisks praktikos įsiai išgydė simtus ligų, kurių kiti daktarai negalėjo išgydyti: iš to titulas Daktaras, kuris išgydo.

Prof. D-ro French kontora yra kupina visokios rūšies stebėtinų moksliškų masinų, tarpe kurių yra ir stebuklingi X-Spinduliai, su kuriais kunas yra kiauurai permatomas ir su-rasta užsislėpusi liga. Prof. D-ras French turi geriausiai įtaisyta medikališką kontorą Bostone.

Prof. D-ras French vartoja visas vėliausias metodus ligų gydyme, kaip tai 606 ir Neo Salvaran, radumo jėriskimus del reumatizmo ir kitų chroniškų ligų; Antolysin'ą del vėžio, Madrido slaptąją metodą del vyrų ir moterų ligų, ir tt.

Jeigu jus nepasekmingai gydė kiti daktarai, kodėl neiti pas Prof. D-rą French ir gauti pirmiausiai gerą pilną išegaminavimą su X-Spinduliais ir tuomet pasiduoti gydymui pagal vėliausius ligų gydymo metodus? Jus pareiga prieš pats save prieš jus kiekvieną yra atgauti savo sveikatą. Eikite pas Prof. D-rą French ir jis padarys tai jums sutau-pindamas jusų skausmą, laiką ir pinigų.

Kad duoti visiems progą pasinaudoti Prof. D-ro dideliu gabumu ir žinojimu, jis geradarinai paskelbia sekantį pasiūlymą: Kiekvienai sergančiai ypatai, kuri atsisnė šį kuponą į jo Kontorą, Prof. D-ras French suteiks ekspertiską egzaminavimą biie kokią dieną, UŽDYKA apart panedėlio, begyje sekanciu 30 dieng.

Vedusios moters turi atėti sykiu su savo vyrais; X-Spinduliai egaminuojama, kada tas buna reikalinga.

Prof. D-ras French gydo visas chroniškas ir nervų ligas, kaip tai ligas ausų, nosies, gerklės, plaučių, širdies, skilvio, kepenų, žarnų, inkstų, puslės, kraujo, kaulų, odos, nervų; reumatizmo, rupturų ir patrukimų išgydoma be operacijos. Atskiras departamentas privatisksoms vyrų ir moterų ligoms, lytiškas nusilpimas, naktiniai nubėgimai, baltosios, ir tt, ir tt.

Dr. GEORGE H. FRENCH
240 Huntington Ave.,
Cor. Massachusetts Ave.
BOSTON, MASS.

2nd Floor Room 22 Telephone: Back Bay 1703 Temple Building

Priėmimo valandos: Nuo 9 val. ryto iki 5 v. vakare kasdien. Nedėlionis ir šventadieniai nuo 10 v. ryto iki 2 v. po pietų. Panedėliais kontora uždaryta. (Mes kalbame lietuviškai.)